

1 CORINTIOS

Pablo Corinto marārē õādoredea

¹ Y_u Pablo, Sóstenes merā m_usārē õādoreea. Marīp_u gāāmederosūta Jesucristo y_ure īg_uyare buedoregu beyepími. Sóstenes Jesúre b_uremug_u, marīyag_uta ãārīmi.

² Y_u īg_u merā m_usā Corinto marārē gojáa. M_usā Jesucristore b_uremurā, īg_u merā õārō ãārīsīā, Marīp_uyarā ãārā. Marīp_u m_usārē, gajerā ãārīpererogue marā marī Op_u Jesucristore: “Iritamuka y_ure!” ãārī sērērārē siiudi ãārīmí īg_uyarā ãārīburo, ãrīg_u. Jesucristo īg_usā Op_u ãārīmi. Irasū ãārīmak_u, marīdere marī Op_uta ãārīmi.

³ Marīp_u ãārīníg_u, marī Op_u Jesucristo m_usārē õārō iritamu, siuñajārī merā ãārīrik_umak_u iriburo.

Marīp_u Jesucristo merā m_usārē õārō iritamumi, ãrī gojadea

⁴ Um_urik_u y_u Marīp_ure usuyari sīníkōāa Jesucristo iridea merā īg_u m_usārē õārō iritamumak_u īāg_u.

⁵ M_usā Cristo merā õārō ãārīmak_u, Marīp_u m_usārē īg_uyamarē ãārīpereri õārīrē sīdi ãārīmí. Irasirig_u m_usārē õārō pémasīrī merā īg_uyare gajerārē weremak_u, irire masīmak_u yámi.

⁶ Marīp_u irire sīg_u, y_u m_usārē: “Cristo õārō iritamug_ukumi”, ãrīderosūta irire iridi ãārīmí.

⁷ Irasirirā marī Op_u Jesucristo dupaturi aariburire yúrā Marīp_u sīrīrē opapeokōāa.

8 I amā peremakāguedere īgū turari merā māsārē Jesucristore bāremunímakā irigukumi. Irasirigu marī Opū Jesucristo dupaturi aarimakā, marīrē waja opamerā āārīmakā irigukumi.

9 Marīpu, īgū: “Āsū irigura”, ārīdeare keoro irigu āārīmi. īgūta māsārē beyedi āārīmī, īgū magū Jesucristo marī Opū merā òārō āārīburo, ārīgū.

Pablo Corinto marārē Marīpuyarārē: “Gāme dākawaribirikōāka!” ārī gojadea

10 Yaarā, yū marī Opū Jesucristo dorederosūta māsārē āsū ārī weregura. Sūrosū gūñarī merā wereníka! Māsā werenírī merā gāme dākawaribirikōāka! Usuyari merā werení, sūrosū gūñarī merā āārīrikuka!

11 Yaarā, Cloéya wii marā yūre māsā gāme werení guaseorire werema.

12 Māsā āsū ārī gāme guaseoyuro: “Gūa Pablo-yarā āārā”, ārī guaseoyuro. Gajerā: “Apoloyarā āārā”, gajerā: “Pedroyarā āārā”, gajerā: “Cristoyarā āārā”, ārī gāme guaseoyuro.

13 Irasū ārī gāme guaseobirikōāka! Marī Cri-store bāremurā āārā. Irasirirā īgū suguyarātā āārā. Gāme dākawarimasīña máa. Yū, māsāya āārīburire curusague boabosabiribū. Māsā, yū wāī merā wāīyesūbiribū.

14 Yū Marīpure: “Óaa” ārī, usuyari sīa. Yū māsārē deko merā wāīyebiribū. Crispo, Gayosā direta wāīyebū.

15 Irasirirā māsā: “Gūa Pablo wāī merā wāīyesūnerā āārā”, ārīmasībea.

16 Gajerārē Estéfanaya wii marādere wāiyebu, ārī gūñabu. Gajerāgue tamerārē wāiyebu, ārimasibirkoa.

17 Cristo yure wāiyedoregu píbirimi. Ígū masakare taurikere gapure weredoregu pími. Irire yure pígu, masirīmasā werenírōsū werenídorebirimi. Yu, ígūsā irirosū werenímakū, masaka Cristo curusague boabosadearé pémasibirkokuma. Irasirirā ígū tauburire neō masibirkokuma.

Cristo merā Marīph turarire, ígū masirīrē masisūa, ārī gojadea

18 Jesucristore báremumerā peamegue beosūmurā, ígū curusague boadea kerere pérā: “Pémasímerāya bueri āárā”, ārīma. Marī ígū tausūmurā gapure i kerere pémakū, Marīph ígū turari merā marīrē ígūrē báremumakū yámi.

19 Marīphaya werenírī gojadea pūgue ásū ārī gojasúdero āárībú:

I úmū marā masirīmasā ígūsā masirīrē ubu āárīrī dujamakū irigura. Gajinorē émabéogu irirosū ígūsā pémasirīrē émagura, ārīdi āárīmí Marīph.[✳]

20 Irasirirā: “Masípeokdāa”, ārīrā, ubu āárīrā dujama. Gajerā ígūsā gūñarō buerimasāde irasūta dujama. I úmūmarē ðārō werenímasirāde irasūta dujama. I úmūmarē: “Óärō masīa”, ārīkerephru, Marīph gapu ígūsā masirīrē ubu āárīrī dujamakū yámi.

21 Marīph masígū āárīsīā, i úmū marārē ígūsā masirī merā ígūrē masimakū iribiridi āárīmí. Ásū gapu ārīdi āárīmí. Jesucristoya kerere báremurārē:

[✳] **1:19** Is 29.14

“Taugra”, ãrdi ããrimí. Ígrẽ baremumerá gapu iri kerere pérã: “Pémasímeráya bueri ããrã”, ãrima.

22 Judío masaka iri kerere baremumerá: “Marpu turari merã gajino iri ímumakã ïrâgue baremurákoa”, ãrima. Judío masaka ããrímerá griego masakade i ûmuma ìgûsã masírã direta masíduama.

23 Gua gapu Jesucristo curusague boadiya kerere werea. Judío masaka iri kerere pérã: “Ígu guare taugu meta ããrimí”, ãrima. Judío masaka ããrímeráde iri kerere pérã: “Pémasímeráya bueri ããrã”, ãrima.

24 Marpu Marpu beyenerã ããrisíã, iri kerere pérã: “Marpu masígu, turatarigu ããrisíã, Cristo iridea merã marré peamegue waaboneráre taugkumi”, ãri masía. Mari judío masaka, judío masaka ããrímeráde Cristore baremurã ããrisíã, irire masía.

25 Cristore baremumerá gapu Marpu ìgû masírã merã, ìgû turari merã iririre ãsú ãri gûñama: “Ubu ããrirí ããrã”, ãri gûñama. Ígûsã irasú ãri gûñakerepuru, Marpu masírã gapu masaka masírã nemorõ õärí ããrítarinugá ããrã. Ìgû turari gapu, masaka turari nemorõ ããrã.

26 Yaarã, Marpu musáre ìgûyarã ããrídoregu siiuburo dupuyuro musá ããrírikudeare gûñaka! Musá i ûmu marã masírimasá, dorerimasá, oparã pürã irirosú ããrirã mérágã ããrínerã ããribú.

27 Marpu, i ûmu marã masírã guyasíürõ taridoregu, ìgûsã pémasímerá ããrima, ãrirã gapure beyedi ããrimí. Irasú ããrímakã, i ûmu marã oparã guyasíürõ taridoregu, ubu ããrirã gapure beyedi ããrimí.

28 Ubu ãārīrã gapure, masaka ñāduaña marīrã gapure beyedi ãārīmí ìgūyarã ãārīburo, ãrīgū. Oparã irirosú ãārīrã gapure ubu ãārīrã dujaburo, ãrīgū, irasiridi ãārīmí.

29 Irasirigü neõ sugü masakü: “Yü gajerä nemorõ masñtarinugägü ãārīmakü ìgü, Marípu yure beyedi ãārīmí”, ãrīmasibirkumi.

30 Musärë Marípu basita Jesucristo merä õärõ ãārīmakü iridi ãārīmí. Irasirigü Marípu Cristo merä marīrë ìgūyare masñmakü yámi. Ìgü merä marīrë: “Óärä, waja opamerä ãārīma”, ãrī ñämi. Irasirirä marī ìgūyarã, peamegue waabonerä ìgü tausñerä ãärrä.

31 Irasiriro Maríphya werenírï gojadea pügue ãsü ãrī gojasüdero ãäribü: “Neõ sugü: ‘Gajerä nemorõ masñtarinugägü ãärrä’, ãrībiriköäburo. Irasü ãrīrõno irigü marí Opü gapure: ‘Turatarigü ãärisñä, marīrë õätariro iridi ãärrīmí’, ãrīburo”, ãrī gojasüdero ãäribü.

2

Cristo curusague boadea kerere gojadea

1 Yaarä, yü musä pürogue Maríphya kerere, masaka masibirideare buegü ejagü, masñrîmasä disari werenírï merä buerosü buebiribü.

2 Yu musä merä ãärrigü: “Jesucristoya kerere, irasü ãärrīmakü ìgü curusague boadea direta buegura”, ãrī gûñabü.

3 Irasirigü musä merä ãärrigü, ubu ãärrigü irirosü péñabü. “Gajipoe irigü yü iri kerere õärõ bue-masibibokoa”, ãrīgü, güi naradari merä ãäribü.

4 Yu musärë iri kerere büremumakü gäämegü, masñrîmasä werenírösü buebiribü. Irasirirä,

Maríphu turari, Óágü deyomarígü iritamurí merä yü mäsärë iri kerere buemakü pérä: “Diayeta äärä”, äri bñremubü.

⁵ “Masaka masírí merä ígüsä gñare buemakü bñremua”, äri gññamakü gññamebiribü. “Maríphu, ígü turari merä gñare Jesucristoya kerere bñremumakü yámi”, äri gññamakü gññamegü, irasü buebu mäsärë.

Marí Óágü deyomarígü iritamurí merä Maríphu re masña, äri gojadea

⁶ Gua mäsärë Jesucristore õärö bñremurí oparärë buerä, Maríphu wáro masírí sñrí merä buea. Iri masírí i ümäma meta äärä. Irasü äärímakü, i ümä marä masakare doreräya meta äärä. I ümäma ígüsä basi masírí perekadóároko.

⁷ Gua, Maríphu ígü masírí merä irideare, neõgorague masaka ígüsä masibrideare buea. I ümä iriburo dupuyuro, Maríphu: “Ásü irigñra”, äri gññasiadi äärími. Irasirigu marírë tauburire, marí ümugasigue ígü merä äärínburire gññasiadi äärími.

⁸ Äärípererä i ümä marä masakare dorerä gapü Maríphu õärö gññadeare pémasibinerä äärímá. Irire õärö pémasíräno äärírë, marí Opü Jesucristo õätarigure curusague pábiatú wëjëbiribonerä äärímá.

⁹ Ásü äri gojasüdero ääríbü Maríphuya werenírë gojadea pügue:
Maríphu ígürë mañräya ääríburire õärö ämuyusiadi äärími. I ígü õärí ämubosadea, ígüsä neõ íäbiridea, pébiridea, neõ mérögä gññabiridea äärä, äri gojasüdero ääríbü [◊]

[◊] 2:9 Is 64.4

10 Maríphu ïgū irideare, marī masibirideare Ōāgū deyomarīgū merā marīrē masimakū yámi. Ōāgū deyomarīgū Maríphu gūñarīrē masīgū ãārīpererire masīpeokōāmi.

11 Gajigū masakū gūñarīrē marī neō masībea. Ígū basi ïgū gūñarīrē masīmi. Ígū irirosūta Ōāgū deyomarīgū suguta Maríphu gūñarīrē masīmi.

12 Marīrē i ãmama direta gūñabirikōāburo, ãrīgū, Maríphu marīrē Ōāgū deyomarīgūrē sīdi ãārīmí ïgū irirosū gūñaburo, ãrīgū. Marīrē maīgū, Ōāgū deyomarīgū merā ãārīpereri ïgū sīdeare masiburo, ãrīgū, irasiridi ãārīmí.

13 Irasirirā gúa māsārē Maríphuyare buerā, Ōāgū deyomarīgū masīrī sīrī merā buea. Gúa basi masīrī merā buebea. Irasirirā, Ōāgū deyomarīgū gúare buedorerosūta ïgūrē oparārē buea.

14 Ōāgū deyomarīgūrē opamerā, Maríphu Ōāgū deyomarīgū masīrī sīrīrē gāāmebema. Irire gāāmemerā: “Ubu ãārīrī ãārā”, ãrīma. Ōāgū deyomarīgū iritamurī merāta marī ïgūyare pémasīa. Ígūrē opamerā gapū ïgūyare neō pémasībema.

15 Marī Ōāgū deyomarīgūrē oparā, ïgū iritamurī merā ãārīpereri ñerīrē, ðārīrē ïā beyemasīa. Ōāgū deyomarīgūrē opamerā gapū, marī ïgūrē oparā iririre neō ïā beyemasibirkuma.

16 Maríphuya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Neō sugū marī Opū gūñarīrē masīgū mámi. Neō sugūno ïgūrē buemasibirkumi”, ãrī gojasūdero ãārībú. Marī gapū Ōāgū deyomarīgūrē oparā ãārīsīā, marī Opū

Cristo gūñarīrē masā.

3

Maríp̄yarā īḡarē moāboerā ãārīma, ãrī gojadea

¹ Yaarā, yu Ōāgū deyomarīgū doreri irirārē buerosū m̄sārē buebiribu. I ūmu marā Ōāgū deyomarīgūrē opamerā irirosū m̄sā ãārīmakū īāgū, irasiribu. Cristoyare m̄sā b̄remuturabirimakū īāgū, majīrāgārē buerosū m̄sārē buebu.

² Irasirigu, majīrāgā baari baamasīmerā, ūp̄ku dita mirīrā irirosū m̄sā ãārīmakū īāgū, diasabiri direta m̄sārē buebu. Daporadere m̄sā diasari buerire pémasībea dapa.

³ M̄sā, Ōāgū deyomarīgūrē opamerā irirosū gāme uburik̄rā, gāme īāduamerā, gāme dukawarid̄uarā yáa. Irasirirā i ūmu marā īgūsā noó gāamerō irid̄uerosū yáa.

⁴ M̄sā: “Yu Pabloyagu ãārā”, gajigu: “Yu Apoloyagu ãārā”, ãrī werenía. Irasū ãrīrā, i ūmu marā masaka Ōāgū deyomarīgūrē opamerā irirosū werenía.

⁵ Gua Apolos merā, ¿nasirirā ãārīrī m̄sā īāmakū? Gua Marípure moāboerā ãārā. Gua īgū iridorederosūta yáa. Irasirirā gua Jesucristoya kerere weremakū pérā, m̄sā īgūrē b̄remunugābu.

⁶ Yu neõgoraguere m̄sārē buepuroribu. Irasirigu sugu oteri yerire otegu irirosū iribu. Irasiradero puru, Apolos m̄sārē buenemogū, oterire koregu irirosū iridi ãārīmí. Maríp̄u gapu oteri purimakū irirosū m̄sārē Jesúre b̄remunugāmakū iridi ãārīmí.

7 Irasirirā oteri yerire oterimasā, korerimasāde ubu ãārīrā ãārīma. Marīpū gapū iri oterire purimakū irigu ãārīmi. Igū sugūta irire irimasīmi.

8 Otepūroridi, pūru iri oteadeare koredi īgūsā suro merā moāboerimasā ãārīma. Marīpū īgūsā moāderopū īgūsārē keoro wajarigukumi.

9 Gua Marīpuyarā īgūrē moāboerā ãārā. Musā guayarā ãārībea. Marīpuyarā ãārā. Irasirirā musā īgūya pooere otedea irirosū ãārā.

Irasū ãārīmakū, musā īgū wári wii irimurīri wii irirosū ãārā.

10 Wii irimerēgū borari keoro nūpūrorigū irirosū, yū, Marīpū iritamurō merā musārē Jesucristoyare keoro buepūroribū. Pūru gajerā musārē buenemorā, iri wiire peomurīrā irirosū irirākuma. Iri wiire odorā irirosū musārē buenemorā, goepayari merā keoro buero gāāmea.

11 Marīpū Jesucristore sugureta pídi ãārīmí masakare tauburo, ãrīgū. Irasirigū yū musārē buegū, Jesucristo masakare tauri kerere buepūroribū. Neō sugūno iri kerere gorawayumasibirkumi.

12 Jesucristoyare õārō keoro buenemorā, oro, plata, gaji wajapari ūtāyeri merā wii irirā peomurīrā irirosū irirākuma. Gajerā gapū piriri yuku merā, tá merā, mijī pū merā tuiamurīrā irirosū irirākuma. Īgūsā irirosū gajerā musārē buenemorā, ubu ãārīrīrē, mata pererinorē buerākuma.

13-14 I ūmū peremakū, Jesucristo masakare īgūsā buedeare: “I musā budea õābū, i õābiribū”, ãrī weregukumi. Oro, plata, wajapari ūtāyeri merā iridea gapū peamegue soemakū ūjūbirikoa.

Yuku, tá, pūrī merā iridea gapu ūjāpereakōārokao. Irasirigu, gajinorē peamegue soegu, dií ūjārokuri, dií ūjābirikuri? ãrī beyerosū, Jesucristo īgūsā õārō, ñerō buedeare beyegukumi. Õārō keoro buedire keoro wajarigukumi.

15 Óārō keoro buebiridi gapure wajaribirkumi. Gajino ūjārōsū īgū budea waja, wajataboadea pereakōārokao. īgū wajatabirikeregū, peamegue waabirkumi. Tausūgukumi. Wii ūjāmakā duriwiriagū irirosū mérōgā tarigukumi.

16 ¿Mūsā masīberi? Óāgā deyomarīgā marīguere ãārīmi. Irasirirā Marīpuya wii irirosū ãārā.

17 īgūya wii irirosū ãārīrā, īgūyarā ãārā. Irasirigu Marīpu īgūyarārē poyanorērānorē poyanorēgukumi.

18 Mūsā basi péwisibirikōāka! “Yu i ūmū marā buerire masītarinugāgū ãārā”, ãrībirikōāka! Irire masīmerā irirosū ãārīka! Irasirimakā, Marīpu diayeta õārō masīrā dujamakā irigukumi.

19 I ūmū marā īgūsā masīrī, Marīpu ūmākā ubu ãārīrī ãārā. Marīpuya werenīrī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Marīpu gapu masīrīmasā: ‘Ãsū irirāra’, ãrī gūñaderosū iriduarire iribirimakā yámi”, ãrī gojasūdero ãārībú.

20 Gajeroguedere ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Marī Opū, i ūmū marā masīrīmasā gūñarīrē masīmi. Irire masīgū: ‘Ubu ãārīrī ãārā iri’, ãrī ūmā”, ãrī gojasūdero ãārībú.

21 Irasirirā mūsārē buegure: “Gajigu nemorō õārō buemi”, ãrībirikōāka! Marīpu ãārīpereri mūsāya ãārīburire sīsiadi ãārīmī.

22 Irasirig^u y^ure, Apolare, Pedrore iriumi m^usā õärō ãärīburire buedoreg^u. Irasū ãärīmak^u, i ûmuma, m^usāya ãärīburire s^udi ãärīmí. Dapora m^usā ãärīburire, m^usā boadero pur^ugue ãärīburidere s^udi ãärīmí. I ãärīpereri m^usāya ãärā.

23 Irasū ãärīmak^u, m^usā Cristoyarā ãärā. Cristo Marīpuyag^u ãärīmi. Irasirirā m^usā Cristo merā Marīpuyarā ãärā.

4

Pablo, Jesucristo ñgāyare buedoreg^u pínerā moãrīrē gojadea

1 M^usā g^uare: “Cristore moãboerimasā ãärīma”, ãrī g^uñarō g^uñamea. G^uare Marīpuya kerere, masaka masib^urideare buedoregu pídi ãärīmí.

2 Moãrīmasā ñg^usā op^u dorerire keoro irirā irirosū g^ua Cristore moãboerimasādere ñg^u dorerire keoro iriro g^uñamea.

3 M^usā y^ure: “Marī Op^uyare õärō buemi, o õärō buebirimi”, ãrīmak^u, neõ b^ujawerebirikoa. Gajerā masaka, y^u buerire: “Keoro ãärā, o keoro ãärībea”, ãrīmak^udere neõ b^ujawerebirikoa. Y^u baside y^u buerire: “I gap^ure õärō bueb^u, i gap^ure õärō buebirib^u”, ãrīmasib^urikaoa.

4 Y^u buedeare g^uñag^u: “Ñerō buekub^u”, ãrī g^uñabea. Irasirig^u: “Y^u ñerō bueda waja, waja opáa” ãrīmasib^uea. Marī Op^u sug^uta y^u buerire: “Óägoráa, o õäbea”, ãrī masími.

5 Irasirirā marī Op^u i ûm^ugue dupaturi aariburo dupuyuro gajerārē: “Íg^u dorederosū keoro iribema”, ãrī werew^uabirikõäka! Íg^u dupaturi aarig^u, ãärīpererārē ñg^usā iridea

gajerā masībirideare masīmakū irigukumi. Īgūsā gūñarīgue: “Āsū iridakoa”, ārī gūñadeadere masīmakū irigukumi. Irasirigu Marīpu õārō irirārē: “Õārō iribu”, ārīgukumi. Īgūsā õārō irideropā īgūsārē keoro irigukumi.

6 Yaarā, mūsāya āārlburire gua Apolos merā iririkurire werebu, mūsāde gua irirosūta iriburo, ārīgū. Marīpuya werenírī gojadea pūgue īgū dorerire tarinugābirikōāburo, ārīgū, mūsārē irire werebu. Irasirirā mūsā guare īākūīrā: “Guare buegu gapu, mūsārē buegu nemorō masītarinugāmi”, ārībirikoa.

7 Mūsā gajerā nemorō masītarinugārā āārlbea. Āārlpereri mūsā opari, Marīpu mūsārē sīdea dita āārā. īgū sīdea āārlkerepuru, iro tamerārē, ɿnasirirā mūsā basi: “īgūyare masīpeokoa”, ārīrī? īgū mūsārē masīrīrē sībirimakū, neō masībiribokoa. īgū mūsārē masīmakū iridea direta masī.

8 Mūsā i gapure āsū ārī gūñadáa: “Guare āārlpereri opāa. Marīpuare masīpeokōāa”, ārī gūñadáa. Irasirirā gua mūsārē īgūyare buenemomakū gāāmebea. Mūsā oparā irirosū: “Āārlpereri masītarinugārā āārā”, ārī gūñadáa. Mūsā diayeta oparā irirosū āārlpereri masītarinugārā āārlmakū õātaribokoa. Irasirirā gua mūsārē buerāde mūsā merā oparā irirosū āārlbokoa.

9 Yū āsū ārī péñáa: “Marīpu guare Jesucristoyare buedoregu pígu, āārlpererā nemorō ubu āārlrā irirosū āārldoregu pídi āārlmí”, ārī péñáa. Irasirirā gua wējēbéosūmurā irirosū āārā. Āārlpererā i ūmu marā masaka, Marīpuare wereboerā īūrō gua ñerō taria.

10 Jesucristoya kerere gúa buemakú, masaka guare: “Pémasímerá ããrímá”, ãríma. Músá gapú músá basi: “Gúa Cristoyare pémasípeorá ããrã”, ãríko. Gúa, músá íamakúta ubu ããrímá ããrã. Músá gapú: “Gúa oparã irirosú ããrã”, ãríko. Masaka gúa gapure ubu íabéokdáma. Músá gapure goepeyari merá íama.

11 Gúa neõgoragueta ñeró taripúrorimurínerá, daporaguedere irasúta ããríkodáa. Uaboáa, ñemesibua, surí opabea. Jesucristore báremumerá guare báro ñeró iribirama. Gúa buegorenasíá, wiiri opabea.

12 Irasú ããrímakú, gúaaya ããríburire, gúa baaburidere, gúa basi moãpoyáa. Gajerá guare ñeró werenímakú, gúa gapú Marípure ïgússáya ããríburire sérëbosáa. Gajerá gúa noó waaró guare ñeró irimakú, ubu péñakdáa.

13 Gajerá guare ñeró ãrí werewhamakú, gúa gapú ïgússáré ãmuduará, ïgússáré ðáró merá werea. I ûmumaré ïgússá gáamebirire ïgússá béodea irirosú guare íama. Neõgoragueta guare doopúrorinerá, daporaguedere irasúta dooníkodáa.

14 Irire gojagú, músáré gúyasíridoregú meta yáa. Yú músáré maigú, yú püráré irirosú werea.

15 Wárá gajerá diez mil gora músáré Cristoyare buebonerá ããríkerepurú, ïgú masakare tauri kerere buepúroridi suguta ããrími. Iri kerere músáré buepúroridi yúta ããrã. Yú iri kerere buemakú pérá, músá ïgúrē báremunugábu. Irasirigú yú músápú irirosú ããrã.

16 Irasirigú músáré: “Yú iririkurire, majírã ïgússá pagure íáküürósú íáküütuyaka!” ãrí werea.

17 Músá irire irimakú gáamegú, Timoteore músá

purogue iriuia. Ígū yu buedi yu magū irirosū, yu maīgū ãārīmi. Marī Opū gāāmerōsū keoro irinikōāmi. Yu Cristore bāremugū iririkāre māsārē gūñamakū irigukumi māsāde irasūta iriburo, ãrīgū. Irasirigu, ãārīpererā Cristore bāremurārē ãārīpererogue ãārīrārē yu buederosūta māsārē buegukumi.

18 Surāyeri māsā watope ãārīrā: “Pablo gua puro aaribirkumi”, ãrī gūñanurā. Irasirirā Ígūsā basi: “Gua gajerā nemorō masītarinugārā ãārā”, ãrī, gūñanikōānurā.

19 Yu gapū ãsū ãrī gūñáa: “Marī Opū gāāmemakū, mata māsā purogue waagura”, ãrī gūñáa. Irogue ejagu, masītarinugārā ãārā, ãrī werenírārē ñāgura. Iri direta ñābirikoa. “¿Diayeta Ígūsā marī Opū turari merā Ígūyare irirāta yári?” ãrī ñāgukoa.

20 Marīpū Ígūyare ãsū ãārā. Marī Ígūyare wereníkererā irire marī iribirimakū, marī werenírī wajamáa. Ígū turari merā Ígūyare irimakū gāāmemi.

21 ¿Neénorē gāāmekuri māsā? ¿Māsā purogue māsā ñerō iriri waja māsārē turigu waamakū gāāmekuri, o māsā õārō iriri waja gapure usuyari merā māsārē weregu waamakū gāāmekuri?

5

Nerō irigure béoka! ãrī gojadea

1 Gajerā ãsū ãrī kere werema yure. Sugū māsā merāmū Ígū bāamorēta marāpokuyupū. Irire pégū, pégukakōābu. Gajerā Marīpūre masīmerā ãārīkererā, irasúgora ñerō iribema.

2 Ígū ñerī irigʉ musā merā ãārīkereparʉ, musā gapʉ: “Gua gajerā nemorō õārā ãārā”, ãrī gūñadáa. Irasū gūñarõno irirā, ígū ñerī iriri gapure buro bujawererí merā gūñaka! Irasirirā, ígū ñerō iririre piribirimakʉ ïārā, ígūrē békóóka! Musā merā nerēdorebirikóóka!

3 Yʉ gapʉ musā p̄rogue ãārībirikeregʉ, yʉ gūñarī merā musā merā ãārīgú irirosū ãārā. Irasirigʉ yʉ gūñarīgue musārē: “Ígū ñerō irigʉre békóóarō gāámea”, ãrī gūñasiáa.

4 Irasirirā musā, marī Opʉ Jesucristoyarā, ígū dorero merā nerēka! Yude, yʉ gūñarī merā musā merā nerēgū irirosū ãārīgʉko. Marī Opʉ Jesúde ígū turari merā musā merā ãārīgʉkumi.

5 Musā irasū nerērā, ígū ñerō irigʉre békóóka, wātēa opʉ Satanás ígū gāámerō ígūrē iriburo, ãrīrā! Irasirigʉ ñerō tarigʉ, ígū ñerō iririre pirigʉkumi. Marī Opʉ Jesús i ûmʉgue dupaturi aarigʉ, ígūrē taugʉkumi.

6 Ígū ñerō irigʉre bém̄erā: “Gua gajerā nemorō õārā ãārā”, ãrī gūñabirikóóka! Musā ígū ñerō iririre ubu ïākóórā, ãārīpererā musāde ígū ñerō iririre p̄erēbejarāko. ¿Musā ãstū ãrī wererire masíberi? “Párē irirā, mérōgā pā wemasārī poga merā trigo pogare morékuma. Purʉ iri wemasāseyakóóka”, ãrī werea. Iri poga wemasāseyarosūta ñerīde musāguere õārō seyakóórokao.

7 Irasirirā ígū ñerī irigʉre békoka, gajerāde ñerō iriri, ãrīrā! Guayarā, judío masaka pascua bosenʉ irimurā pā wemasāmakʉ iriri pogare békuma. Irire béorosūta musā ñerī iririre békoka, ñerīrē opamerā ãārīmurā! Pascua bosenʉ ãārīmakʉ, judío

masaka ovejare wējēkuma īgūsā ñerī iridea wajare Marīpure bēodorerā. Oveja boaderosūta Cristo marī ñerō iridea waja boabosadi āārīmí Marīpu marīrē: “Ñerī marīrā āārīma”, ãrī ïāburo, ãrīgū.

8 Irasirirā marī ñerī iririkuddeare pirikōärō gāāmea. Ñerīrē iriro marīrō āārīrō gāāmea. Irigatori marīrō, diayema õärō werenīrī merā āārīrō gāāmea.

9 Yū mūsārē iripoegue gojadea pūgue ãsū ãrī gojabu: “Nomerē ñerō gāmebirarikurārē wapikubirikōäka!” ãrī gojabu.

10 Yū irasū gojagu: “Āārīpererā ñerō iririmasa i ûmugue āārīrārē neō wapikubirikōäka!” ãrīgū meta iribu. I ûmugure noó mūsā waaró Jesúre būremumerā āārīma. Nomerē ñerō gāmebirarikurā, gajerāyare buro gāāmerā, yajarimasā, keori weadeare būremurīmasā wárā āārīma. īgūsā āārīpererogue āārīmakū, īgūsāno marīrōgue waamasīnā máa.

11 Æsū gapu ãrī gojabu: “Surāyeri mūsā merā āārīrā: ‘Jesúre būremua’, ãrīkererā ñerī iririkumakū ïārā, īgūsārē wapikubirikōäka!” ãrī gojabu. “Irasirirā nomerē ñerō gāmebirarikurārē, gajerāyare buro gāāmerārē, keori weadeare būremurārē, gajerārē ñerō kere wererārē, mejārikurārē, yajarikurārē wapikubirikōäka! Irasiririkurāno merā neō baabirikōäka!” ãrī gojabu.

12-13 Marīpu Jesúre būremumerārē īgūsā ñerō iridea waja wajamoāgukumi. Irasirigu yū mūsārē: “Wajamoäka īgūsārē!” ãrībea. Mūsā tamerā mūsā merā āārīrārē īgūsā ñerō irimakū ïārā, īgūsārē

wajamoäka! Maríphya werenírī gojadea pūgue gojaderosüta irika! Åsū ãrī gojasüdero åãrībú: “Sugü musā merā åãrígü ñerō irimakü ïärā, ïgürē béoköäka!” ãrī gojasüdero åãrībú. Irasirirā musā merā åãrígürē ïgü búamorë ñerō irigüre béoköäka!

6

Jesúre bùremurā gäme werestirrē gojadea

¹ Musā basi gäme guaseorä, ¿nasirirā werestirrē beyerimasä Jesúre bùremumerä pürogue åmudorerä waari? Jesúre bùremurärē musā merämarärē werestädharä, gajerä Jesúre bùremurärē irire åmudorerä waaro gäamea.

² ¿Ire musā masíberi? I ümä peremakü, marí Jesúre bùremurā Maríphuyarä åãrísää, Jesús merä i ümä marärē dorerä åãrírako. Irasirirā ïgüsärē doremurā daporadere marí gäme guaseorire åmudoremasää.

³ ¿Idere masíberi musä? Marí Jesús merä Maríphure wereboerä ümugasigue åãrírärē doreräko. Irasirirā ïgüsärē doremurä åãrísää, i ümämadere åmudoremasää.

⁴ ¿Nasirirā i ümämarë gäme guaseorä, Maríphuyare masímerä pürogue irire åmudorerä waari?

⁵ Musärē guyasíríburo, årígü, ire gojáa. ¿Musä watopeguere neö sugü masígü, musä guaseorire åmugüno marígoraköäri?

⁶ Musä merämä masígüno gapüre åmudorerono irirä, gajigü Jesúre bùremugüre werestädharä, Jesúre bùremumerä pürogue åmudorerä waáa.

7 Irasiriro, m̄asā gāme guaseorā, m̄asā basi āmumasīmerā, Jesúre b̄remumerā p̄rogue irire āmudorerā waamakū õābea. Īgūsārē weresārōno irirā, gajerā Jesúre b̄remurā m̄asārē diaye iribiri-deare, m̄asārē yajadeare irasū īākōāmakū nemorō õāboakuyo.

8 M̄asā Jesúre b̄remurā āārīkererā, gajerā m̄asāyarārē diaye irimerā, m̄asāde īgūsāyare yajarā yáa.

9 ¿Ire m̄asā masīberi? Ñerō iririkurā Marīpū īgūyarārē doreroguere waabirikuma. Ire péwisibirikōāka! Ùma nomerē ñerō gāmebirarikurā, keori weadeare b̄remurīmasā, gajigū marāpore ēma marāpokurā, gajego marāpū merā ñerō iririkurā, ùma seyaro īgūsā duphri merā ñerō iririkurā, nomede īgūsā seyaro ñerō iririkurā Marīpū p̄rogue neō waabirikuma.

10 Irasū āārīmakū, yajarimasā, gajerāyare b̄uro gāāmerīmasā, mejārikurā, gajerārē ñerō kere wererimasā, ārīgatori merā gajerāyare yajarimasā neō Marīpū p̄rogue waabirikuma.

11 Iripoeguere m̄asā surāyeri irasiririkurā āārīnerā āārībū. Irasiririkurā āārīkerephū, Marīpū m̄asā ñerī oparire koedi āārīmí īgūyarā āārīmakū irigū. Irasirigū m̄asārē: “Óārā, waja opamerā āārīma”, ārī īāmi. Marī Opū Jesucristo iridea merā, Óāgū deyomarīgū m̄asāguere āārīrī merā irasū ārī īāmi.

Mariya dupū merā õārō iridorea, ārī gojadea

12 Masaka surāyeri ãsū ãrī wereníma: “Marī iriduarire noó gāāmerō irimasīa”, ārī wereníma. Irasūta ãārā, ārīrō tamerā. Yū iriduari gajerārē

iritamubirimakă ūgă, irire iribe. Irasirigă irire piridagă, pirikōärō găāmea.

13 I masaka werenírī diayeta ääră. Äsū äri wereníma: “Baari, marīya paruma äärīburi ääră. Marīya paru, baari baasădiru ääră”, äri wereníma. Marīpu gapă i pe wāirē peremakă irigăkumi. Irasiriro baari, marīya paru irasă äärīkōärō yáa. Äsū gapă ääră. Marīpu, marīya după irigu, ñerirē uaribejaburi dupăre iribiridi äärīmí. Marī Opă Jesucristo găāmeri gapăre iriburi după ääră. Igăta marī meră äärīgă marīya după Opă äärīmi irire öärō iribu.

14 Marīpu igă turari meră marī Opă Jesucristo boadero pără, igăya dupăre masădi äärīmí. Igărē masăderosă marī boadero pără, marīya dupădere masăgăkumi.

15 ¿Ire măsă masăberi? Marī Cristoyeră äärīmakă, marīya după, igăya dupăma äärīrē irirosă ääră. Marī irasă äärīră, nomeō ăma meră ñerō iririkurimasă meră ñerō irimakă öäbirigorakăa. Irasiriră irinorē neō iribirikōädorea.

16 ¿Idere măsă masăberi? Marīpuya werenírī gojadea păgue äsă äri gojasădero äärībă: “Umău, nomeō meră marăpokugă, pără äärīkereră, Marīpu ūmăkă su după irirosă äärīrăkuma”, äri gojasădero äärībă. Irasirigă sugă ñegă meră marăpokumakă, igăya după igoya după meră äärīră, su după irirosă ääră.

17 Irasăta sugă marī Opă Jesucristore băremugă igă meră pără äärīkereră, su după irirosă äärīma. Irasiriră su găñiară opama.

18 Irasiriră ăma nomeră gămebirarire neō

iribirikōāka! Gaji marī ñerō iririre irirā, marīya dupuguere ñerō iribe. Uma īgūsā marāposā nome āārīmerā nomerē gāmebirarā gapu īgūsā basi īgūsāya dupuare ñetariro irirā yáma. Cristoya dupuguere ñerō irirā irirosū yáma.

¹⁹ ¿Mūsā ire masíberi? Marīpu marīrē Ōāgū deyomarīgūrē sidi āārīmí. Irasirigu Ōāgū deyomarīgū marīguere āārīmakū, marīya dupu īgūya wii irirosū āārā. Irasiriro marīya dupu marīya dupugora āārībea.

²⁰ Marīpu marīrē bāro maīgū, Jesucristore iriudi āārīmí marī ñerī iridea wajare wajaridoregu. Īgūyarā āārīburo, ārīgū, irasiridi āārīmí. Irasirirā marī īgū wajarinerā āārīsīā, marīya dupu merā Marīpu gāāmerōsūta iriro gāāmea gajerāde īgūrē baremuburo, ārīrā.

7

Mojōsiarimarē gojadea

¹ Daporare mūsā yure sērēñā gojadeare yujugura. Marāpokubirimakū, marāpukubirimakū, ōāgoráa.

² Irasū āārīkereperu, āārīpereroguere ūma nomerē gāmebirari āārā. Irasirirā ūma īgūsāku marāpokuro gāāmea, gajerā nome merā ñerō iriri, ārīrā. Nomede īgūsāku marāpukuro gāāmea, gajerā ūma merā ñerō iriri, ārīrā.

³ Marāpokugu īgū marāpo merā ūārō āārīrikuro gāāmea. Igode marāpu merā ūārō āārīrikuro gāāmea.

⁴ Marāpukugore igoya dupu igoya dita āārībea. Igo marāpu gāāmerōsūta īgū merā ūārīrō gāāmea.

Igo marāpħdere īgħuya dupu īgħuya dita āārībea. Īgħi marāpo għāġi merā āārīrō għāġi.

5 Āsū iriburo. Igo marāpu igo merā āārīdu amakku yujiaburo. Īgħide igore yujiaburo. Īgħi sā Marīpħure sēr ħmurā: “Irik u nur ġi marī iririk u rinor īribbir ikkōd”, ārī āmuaderu puhu merē irasū iribbir ikkōd. Marīpħure sēr ċiex odo adero puhu, dupaturi īgħi sā āārīri kudherosūta āārīburo doja. Īgħi sā irasir ibirimakku, wāt tħalli īgħi sā ġejmer ārī.

6 Yieħi mħsarrē ire dorerigora irirosū werenigħi meta yáa. Mħsā irasū irimakku õħroko, ārīgħi, irasū ārā.

7 Yieħi āsū ārī għiñná. Āārīperer ħiġi irirosūta marāpo marīrā āārīmakku għāġi meadik. Marīpħu gapu marī āārīperer ħiġi sħu rossu pibidli āārīm. Surayheri marāpo marīmur ārē, o marāpu marīmur ārē pidi āārīm. Gajer ħiġi gapu marāpokumur ārē, o marāpukumur ārē pidi āārīm.

8 Irasir iġi mħsā marāpo marīrār ārē, marāpu marīrār, wapi weyarā nomer āsū ārā. Yieħi irirosū mħsā marāpokubir imakku, o marāpukubir imakku õħġorá.

9 Uma, nome merā āārīdu harire niegħi merāno marāpokuburo. Nomede irasūta iriburo. Īgħi sā marāpokumakku, marāpukumakku õħġorá. Irasir irā īgħi sā nome merā, u ma merā āārīdu hariri direta għiñnibirkuma.

10 Marāpokur ārē, marāpukur ārē yieħi āsū dore. Ieħi doreri āārībea. Marī Opu ire doredi āārīm. Āsū ārī doredi āārīm: “Nomeo igo marāpħure bėobirik õħburo”.

11 Nomeō igo marāp̄ure béogo, gajiḡure marāp̄ukubirikōärō gāāmea. Igo marāp̄u äärīdi merā ämubeo, sugota äärīkōärō gāāmea. Úmáude īgū marāpore béobirikōärō gāāmea. īgūde īgū marāpo äärīdeo merā ämubi, marāpo marīgūta äärīkōärō gāāmea.

¹² Gajerārē yu gūñarīrē weregūra marī Opū weredoredea āārībirikerepurū. Āsū ārā. Sugū Jesúre būremugū, Jesúre būremubeore marāpokhaderō purū, igo īgū merāta dujadhamakā, igore bēobirikōārō gāāmea.

¹³ Nomeõde Jesúre baremugõ Jesúre baremubire marãpukugo, igo merã ïgã dujaduamakã, ïgãrẽ béobirikõärõ gãâmea.

¹⁴ Sugu Jesúre buremubi marāpo Jesúre
buremugō âârīmakū iâgū, Marīpu ïgūrē: “Yaagu
irirosū âârīmi”, ârī iâmi. Irasūta sugo Jesúre
buremubeo marāpu Jesúre buremugū âârīmakū
iâgū, Marīpu igore: “Yaago irirosū âârīmo”,
ârī iâmi. ïgū irasū iâbirimakū, ïgūsā pūrā Jesúre
buremumerā pūrā irirosū âârībokuma. Irasirigū
ïgūsā pūrādere Jesúre buremurā pūrā irirosū iâmi.

¹⁵ Jesúre baremubi gapu īgū marāpo Jesúre
baremugōrē béoduagu, béoburo. Irasūta Jesúre
baremubeo igo marāpu Jesúre baremugurē
béoduago, béoburo. Marípu marírē gajerā merā
gāmekēärō marírō usuyari merā äärīmakū gāämemi.
Irasirirā īgūsā béoduamakē õägoráa.

16 Jesúre bñremugõ, igo marãpu Jesúre bñremubire: “Yu merã ãärígú, bñremugukumi”, ãrñmasñña máa. Irasüta Jesúre bñremugú, ïgú marãpo Jesúre bñremubeore: “Yu merã ãärígõ,

buremugokumo”, ãrĩmasñña máa.

17 Äsü iriro gãâmea marĩrẽ ãârãpererã marĩ Opu Jesucristoyerärẽ. Marípu marĩrẽ Jesúre buremunugädoregu siiudeapoe ïgû marĩrẽ: “Äsü irika!” ãrî píderosüta iriwãgärõ gãâmea. Yü irire ãârãperero marärẽ Jesúre buremurärẽ dorea.

18 Marípu sugure ïguya dupu ma gasirogärẽ* wiirisüdire siumakü, irasüta dujaro gãâmea. Irasüta wiirisübire siumakü, wiirisübita dujaro gãâmea.

19 Daporare wiirisünerã ãârãrî, wiirisübirinerã ãârãrîde wajamáa. Marípu dorerire marĩ iriri gapu wajakutarinugãa.

20 Irasirirã Marípu marĩrẽ masakakure siiudeapoe ïgû marĩrẽ píderosüta iriwãgärõ gãâmea.

21 Marípu mûsârẽ siiudeapoe surãyeri gajerârẽ moâboerimasä ãârãbû. Irasü ãârãkererã, mûsä moâboerimasä ãârãrîrîrẽ gûñarikubirikôaka! Gajipoe mûsä oparã mûsârẽ wiudhamakü, wirika!

22 Marípu mûsârẽ marĩ Opu Jesucristore buremudoregu siiudi ãârãmí. Irasirirã surãyeri mûsä gajerârẽ moâboerimasä ãârãkererã, daporare Jesucristoyerä ïgû wiunerã irirosü ãârã ïgûyare irimurã. Mûsä gajerârẽ moâboerimasä ãârãbirikererã, daporare Jesucristore moâboerã ãârã.

* **7:18** Gn 17.1-14: Iripoegue Marípu Abrahãrẽ ïgû pûrã ãmarẽ: “Yaarã ãârãburo”, ãrîgû, ïgûsâya dupu ma gasirogärẽ wiiridoredi ãârãmí. Puru iri dorerire Moisére pidi ãârãmí. Irasirirã judío masaka Abraham parâmerã ãârãritiarã iri dorerire irirã, ïgûsä pûrã ãmarẽ su mojõma pere gaji mojõ hreru pêrêbejarinhrî waaro merã ïgûsä deyoaderu puru irasü yáma.

23 Marípu marírē ïgūyarā ããrīburo, ãrīgu, ïgu magu Jesucristo boagu dí béodea merā wajaridi ããrimí. Irasirirā masakare moãboerā irirosū ããrībirikōåka! Masaka gããmerñorē iribirikōåka! Marípu gããmerñ gapure irika!

24 Irasirirā, Marípu musärē Jesucristore buremunugädoregu siiudeapoe musärē píderosūta ïgu merā ðärō ããrīnökōåka!

25 Daporare musā marāpo marírārē, marāpu marírādere wereduakoa. I yu wereburi marí Opu weredoredea ããrībea. Irasū ããrībirikerepuru, yu basi gūñarī merā musärē weregura. Marí Opu yure bopoñarī merā ïäsiñā, yure iritamumi. Irasirirā musā yu wererire: “Irimaku ðägoráa”, ãri masíruko.

26 Daporare marírē wári ñerō tariri ããrā. Irasirirā musā ããrīrikurosūta dujamaku ðägoráa.

27 Marāpokurā, marāpukurā gãme béoubirikōåka! Marāpo marírā, marāposā nome ãmabirikōåka!

28 Yu musärē irire werekerepuru, musā marāpokurā, Marípu dorerire tarinugäärā meta yáa. Nomeõde marāpukugo, Marípu dorerire tarinugägô meta yámó. Irasū ããrīkerepuru, marāpokurā, marāpukurā gapu ïgusā okarinurírē poyari merā ããrīrakuma. Irasirigu yu irire: “Poyari merā ããrībokuma”, ãrīgu: “Marāpo marírā, marāpu marírā ããrīkōåka!” ãrā musärē.

29 Yaarā, yu musärē irasū ãrīgu, ãsū ãrīduagu yáa. Marí i ãmugue ããrīrikuri pereburo mérō duyáa. Irasirirā daporare marāpo marírā Marípuyare ðärō moãrōsūta marāpokurdere ðärō moãrō gããmea. Marāpukurā nomede irasūta Marípuyare ðärō iriro gããmea.

30 Marĩ orekererã, bɥjaweremerã irirosũ ãārĩrõ gããmea. ɻsyakererã, ɻsyari merã bosenã irimerã irirosũ ãārĩrõ gããmea. Gajino wajarikererã: “I yaa ãārñikõäroko”, ãrĩ gûñabirikõäro gããmea. Irasirirã, marĩrẽ Marípheyare õärõ iriro gããmea.

31 I ɻumuma marĩ ïärĩ perewãgãrõ yáa. Irasirirã i ɻumumarẽ iriduarire búro gûñarikubirikõäro gããmea.

32 Yü mûsãrẽ gûñarikuro marĩrõ ãārñmakã gããmea. Marãpo marigü, marĩ Opheyare õärõ gûñami. Irasirigu ïgürẽ ɻsyamakã gããmegü, ïguyare õärõ yámi.

33 Marãpokugu gapu ïgü marãpo õärõ ɻsyari merã ãārñmakã gããmegü, i ɻumumarẽ gûñami.

34 Irasirigu marĩ Opü gããmerirẽ, ïgü marãpo ɻsyamakã gããmeri gapudere gûñami. Nomedere irasüta ãärã. Marãpu marigõ marĩ Opheyare õärõ gûñamo. Igo gûñari merã Marípheyago õärõ ãärñduago, ïgü gããmerõsüta iriduamo. Marãpukugo gapu igo marãpu õärõ ɻsyari merã ãārñmakã gããmegõ, i ɻumumarẽ gûñamo.

35 Yü mûsãrẽ õärõ waaburo, ãrígü, marĩ Opü gããmeri direta keoro iridoregu ire gojáa. Mûsãrẽ marãpokurire, marãpukurire kãmutagu meta yáa.

36 Sugu ïgü magõ búro waamakã ïágü, ásü ãrïbokumi: “Yü magõrẽ õärõ iribirikoa. Igo marãpukumakã õâbokoa”, ãrïbokumi. Irasü ãrígü nomesukõâburo. Irasiriri, ñerõ iriri ãärñbea.

37 Gajigu gapu: “Nomesuro gããmekoa”, ãrïbiribokumi. Ásü gapu ãrïbokumi: “Yü magõ marãpukubirikõâburo”, ãrïbokumi. Ígü irasü

ãr̄imakã, igore õärõ waabokoa. Ígã irasũ iridãari õägorabokoa.

³⁸ Magõrẽ marãpukudoregu, õärõ irigü yámi. Irota marãpukudorebi gapu nemorõ õärõ iritarinugãgã yámi. Daporare marírẽ wári ñierõ tariri ãärã. Irasiriro marãpukubirimakã, marãpokubirimakã nemorõ õää.

³⁹ Marípu marírẽ doreri ãsã ãrã. Marãpukugo igo marãpu okamakã, Ígã merã ãärñíkõâburo. Ígã boadero pãrugue, gajigü igo suyugure marãpukumasigokumo Ígã Jesúre buremugã ãärñimakã.

⁴⁰ Yü gapu ãsã ãrã gûñáa. Igo dupaturi marãpukubeo, nemorõ usuyabokumo. Yude, gajerã mûsãrẽ buerimasã irirosã Õägã deyomarígürẽ opáa. Irasirigü irire werea mûsãrẽ.

8

*¿Keori weadea puro baari pídeare baamakã õäkuri?
ãrã gojadea*

¹ Dapora mûsã: “¿Keori weadea puro baari pídeare baamakã õäkuri?” ãrã sêrëñadeare yujugura. Mûsã irire masãa. Ígûsã buremurí weadea neõ wajamáa. Irasirirã: “Gua tamerã õärõ masãa”, ãrã gûñarã, gajerãrẽ masitarinugãdãharã irirosã yáa. Gajerãrẽ maîrã, ãsã gapu iriro gãämea. Nemorõ Ígûsãrẽ Marípuyare buremunemomakã iriro gãämea.

² Sugü: “Masipeokõãa”, ãrígãno, õärõ masibemi. Wári dãyáa Ígã masibiri.

³ Marípu Ígûrẽ maîgã gapure masimi. “Yaagü ãärñimi, Ígûrẽ masãa”, ãrñimi.

4 Irasirig^u y^u m^usārē keori weadea p^uro baari pídea baarire wereg^ura. Diayeta ããrā. Ígūsā b^uremurī weadea neõ wajamáa. Gajig^u, Maríp^u irirosu ããríg^u neõ mámi. Ígū sug^uta ããrīmi.

5 Gajerā masaka Ígūrē b^uremumerā wárā gajerānorē b^uremuma. Úmarōgue ããrīrārē, i ûm^ugue ããrīrārē b^uremuma. “Marī b^uremurā, marī oparā ããrīma”, ãrī b^uremuma.

6 Maríp^u sug^uta ããrīpererire iridi ããrīmi. Irasirirā marī Ígūyarā ããrīsīā, Ígū dorerire irimurā ããrā. Irasū ããrīmak^u, Jesucristo sug^uta marī Op^u ããrīmi. Ígū merā Maríp^u ããrīpererire iridi ããrīmi. Ígū merā marīdere Ígūyarā ããrīmak^u iridi ããrīmi. Irasirirā Ígū merā ããrīníkōãrāko.

7 Y^u wereri diaye ããrīkerep^uru, surāyeri Jesúre b^uremurā irire masibema. Iripoegue keori weadeare b^uremunerā ããrīsīā, daporadere iri keori weadea p^uro baari pídeare baarā: “Marī b^uremunerā keori weadeare b^uremurā yáa”, ãrī gūñadima. Irasirirā õärō masímerā irire baarā: “Nerō irirā yáa”, ãrī gūñadima. Irasū gūñakererā, irire baakōáma.

8 Marī irire baarā, Maríp^u merā nemorō õärō ããrīmasibirkhoa. Gajerā nemorō õärā waabirkhoa. Irire baamerāde, gajerā nemorō ñerā waabirkhoa.

9 Irasū ããrīkerep^uru, õärō pémasíka! M^usā noó gâãmerō baarā, gajig^u Jesúre b^uremuturabire ñerō irimak^u iribirikōäka!

10 Ásū ããrā. “Ígūsā b^uremurī keori weadea neõ wajamáa”, ãrī masīa. Irasirirā iri keori weadeare b^uremurīmasā baarogue baarā: “Óäbea”, ãrī gūñabea. Jesúre b^uremuturabi gap^u,

m̄asā irogue baamakă īāgū: “Irogue baară, Marīpure b̄aremubema”, ãrī gūñabokumi. Irasū ãrī gūñakeregū, m̄asārē īākūñ, īgūde baakōñabokumi. Irasū baagū: “Ñerō irigū yáa”, ãrī gūñabokumi. īgū irasū gūñamakă, m̄asā īgūrē ñerō irimakă irirākoo.

11 M̄asā õārō masīrā irogue baară, gajigū õārō masībi gapure ñerō irimakă iribokoa. Cristo īgūdere boabosadi ãārīmí. Irasirirā m̄asā baari merā Cristoyagure poyanorēbokoa.

12 Irasū ãārīmakă, gajigū õārō masībire: “Irire baamakă ñegoráa”, ãrī gūñakeregū irire baamakă irirā, Cristodere ñerō irirā yáa.

13 Irasirigū yū baari merā gajigū Cristoyagure ñerō irimakă iribokoa, ãrīgū, iri baarire neō dupaturi baabirikoa.

9

Jesús buedoregu pídi īgū wajatarimarē gojadea

1 Jesucristo yure īgūyare buedoregu pídi ãārīmí. Irasirigū yude gajerā īgū buedoregu pínerā irirosūta irimasía. Yude marī Opū Jesúre īādita ãārā. Irasū ãārīmakă, yū m̄asārē īgūya kerere buemakă pérā, īgūrē b̄aremungābu.

2 Gajerā yure: “īgū Jesús buedoregu pídi meta ãārīmi”, ãrī werewhakerephurū, m̄asā gapu irasū ãrībea. Yū buemakă pérā, m̄asā Jesúre b̄aremubu. Irasirirā īgūrē b̄aremurā ãārīsīñ, yure: “īgū Jesús buedoregu pídi ãārīmi”, ãrī masīa.

3 Yure werewhārārē ãsū ãrī yujugura.

4 Yū m̄asārē bueri waja, m̄asā yure baari ejō, iiríri tīñamakă ñeāmasīa.

5 Gajerā Jesūs buedoregu pínerā, īgū pagupūrā, Pedrosā buegorenarā, īgūsā marāposā nomerē āīānama. īgūsā irirosūta yude Jesucristore buremugōrē marāpokugu āīānabokoa.

6 ¿Naásū gūñarī mūsā? Gajerā Jesūs buedoregu pínerā mūsārē buerā, īgūsā baaburire moā wajatabema. ¿Nasirirā yu, Bernabé mūsārē buerā, gūa baaburire wajataduarā, moāduúmasibirkuri?

7 Surara īgū baaburi waja īgū basi wajaribirkumi. īgū surara moārī waja īgū oparā gapu irire wajaribosakuma. Iguidari otedi, īgū otedea dūkare tea, baamasikumi. Ovejare koregude, īgūsāya ūpíkure bipi, iirímasikumi.

8 Yu mūsārē irasū ārīgū, masaka gūñarī merā werebea. Yu ārīrōsūta Marīpu doreri gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībú:

9 “Weku trigo yeri gasirire īgūya guburi merā kura koro, trigore baaduagu baaburo. īgūya disi túsārī berore túsābirikōāka!” ārī gojasūdero āārībú. Marīpu irire doregu, wekuayama direta ārīgū meta iridi āārīmí.

10 Irire doregu, gūa īgūya kerere buerāya āārīburire ārīgū iridi āārīmí. Āsū āārā. Sugu oteburore āmukumi. Puru gajigu iro otedea dūkare seakumi. Irasirirā iri otedea dūkare dūkawaburire gūñarā, pērāgueta õārō moākuma.

11 Gūa mūsārē Marīpu ya werenírīrē buerā, oterimasū īgū oteri yerire otegu irirosū iribu. Oterimasū īgū moārī waja, īgū otedea dūkare sea-masikumi īgūya āārīburire. Irasiriro, gūa mūsārē bueri waja, mūsā gūaya āārīburire gajino gūare sīmakū õābokoa.

12 Musā guare sibirikererā, gajerā buerā musārē sērēmakū, īgūsā gapure sīyuro. Gua gapu īgūsā nemorō sērēmasā musārē bueri waja.

Gua musārē: “Sīka!” ārībonerā āārīkererā, neō irasū ārībea. “Īgūsā Cristoya kerere pēdhabiribokuma gua īgūsārē gajinorē sērēmakū”, ārī gūñabu. Irasirirā gua gāāmerīrē opabirikerepuru, musārē neō sērēbiribu.

13 Musā ire masā. Marīpuya wiigue moārīmasā, Marīpure b^uremurā waibu dií āiri sīdeare baama īgūsā irogue moārī waja. Iri wiima waim^urārē wējē soepeoro p^uro moārāde irireta baama.

14 I irirosūta marī Opu īgūya kerere wererāya āārīburire āsū ārīdi āārīmī: “Īgūsā moārī merā īgūsā baaburire wajata baaburo”, ārīdi āārīmī.

15 Irasū āārīkerepuru, yu gapu musārē: “Sīka!” neō ārībiribu. Daporadere gojagu, musārē gajino sērēgū meta gojáa. Uaboari merā boakeregū, musārē buueda waja neō wajaseabirikoa. Irasirigu wajamarīrō musārē usuyari merā buea. Yu musārē buueda waja merā neō wajata baabirikoa.

16 Marīpu y^ure īgū masakare tauri kerere were-doregu pídi āārīmī. Irasirigu y^u iri kerere weregu: “Gajerā nemorō masītarinugāgū āārā”, neō ārī gūñabea. Iri kerere werebi, buro bujawereri merā ñerō taribokoa.

17 Iri kerere y^u basi y^u gūñarī merā buegu, wajatabokoa. Marīpu y^ure dorederosūta iri kerere buegu, īgū y^ure pídea gapure irigu yáa. īgū y^ure píderosūta iriro gāāmea. Gaji gapure neō irimasīna máa.

18 Irasirigu Jesucristoya kerere buegu, y^u bueri waja musārē: “Wajarika!” ārī sērēbuno āārīkeregū,

irire neō sērēbiribu. Yu irasirimaku, yu wajatari ãsu ãärã: “Jesucristo īgūrē b^uremurārē taugkumi”, ãrīrī kerere wajamarīrō buegu, õärō usuyari merā ãärã. Irita ãärã yu wajatari.

19 Masakare moâboegu neō ãärībirikeregu, ãärīpererārē moâboegu iriros ìrigu yáa, īgūsā Jesucristoya kerere péburo, ãrīgu. Wárã īgūrē b^uremumaku gãämegu, irasu yáa.

20 Irasirigu yaarā judío masaka merā ãärīgu, īgūsā õärī iririkurosüta yáa, īgūsā Jesûre b^uremumaku gãämegu. ãsu ãärã. īgūsā Moisés dorerire b^uremuma. Yu Moisés doreri direta b^uremugu ãärībirikeregu, īgūsā merā ãärīgu, īgūsā iririkurosüta yáa, yu buerire pémaku gãämegu.

21 Moisés dorerire b^uremumerā merā ãärīgu, īgūsā õärī iririkurosüta yáa, īgūsāde Jesûre b^uremumaku gãämegu. Irasirikeregu, Cristore b^uremusu, Marípu dorerire tarinugãbea.

22 Jesûre b^uremuturamerā merā ãärīgu, īgūsā õärī iririkurosüta yáa, īgūsāde Jesûre b^uremunemoburo, ãrīgu. “Musā nemorō Jesûre b^uremugu, īgūyare maslpeogu ãärã”, neō ãrībea īgūsārē. Irasirigu ãärīpererā õärī iririkurosüta yáa: “Surâyeri yu buerire péru, tausûrâkuma”, ãrīgu.

23 I ãärīpererire irasu yáa: “Jesucristo īgūrē b^uremurārē taugkumi”, ãrīrī kerere īgūsā õärō péburo, ãrīgu. īgūsā iri õärī kerere b^uremumaku ïágu, yu īgūsā merā buro usuyáa.

24 Musārē i keori merā ãsu ãrī werea. Üma birarimasu, ãärīpererā ümakereru, wajataperebirikuma. Ümaturagu dita wajatakumi. Irasiriru, wajataduagu buro ümaderosüta musāde

Marīpu gāāmerīrē ñārō irika, īgū sīburire wajatamurā!

25 Aārīpererā ūma biramurā īgūsā ūmaburi dupuyuro ñārō ūma buekuma. Aārīpereri īgūsāya dupare poyanorērē pirikōākuma. Olivo wāikudima pūrī merā iridea berore wajataduarā, irasū ūma buekuma. Purā gajerārē īmurā, wajatadiya dipurugue iri berore peokuma. Iri bero mata boakōāko. Marīde Marīpuyare ñārō buero gāāmea. Nērīrē pirikōā, īgū gāāmerī gapure iriro gāāmea, īgū sīburire wajatamurā. īgū sīrī neō boabirikoa.

26 Irasirigū yū gapū, ūma birarimasā īgū noó gāāmerō ūmagū irirosū iribea. Yū gāāmerō irimoāmabea. Marīpuyare masīsā, īgū gāāmerīrē irigū yáa.

27 Irasirigū yū iriduarire, yū haribejarire iribea. Yū iriduarire irimakā, gajerārē Marīpuyare buedi aārīkerephū, Marīpu yure: “Ñārō iribū”, aārbiribokumi.

10

Keori weadeare būremubirikōāka! aārī gojadea

1 Yaarā, māsārē irire masīmakū gāāmea. Marīpu, gūa ñekūsāmarā merā aārīdi aārīmí īgūsārē Egiptogue aārīrārē aārī wiugū. īgū iriudea mikāyebo merā īgūsārē dupuyudi aārīmí. Aārīpererā īgūrē tuyarā, dia wādiya, deko diiadiya wāikudiya dekogue, bojori maá īgū iridea maague taribujanerā aārīmá.

2 īgūsā Moisés merā mikāyebo doka, dia wādiyare taribujanerā aārīmá. Iro taribujarā, aārīpererā īgū

merā wádiya dekogue wāīyesūrā irirosū waanerā ãārīmá. Iri merā īgūyarā ãārīrīrē īmunerā ãārīmá.

3 Īgūsā ãārīpererā Marīpū sīdea ūgasima baarire baanerā ãārīmá.

4 Ñārīpererā Marīpū ūtāyegue deko wiridore-deare iirinerā ãārīmá. Cristo iri ūtāye irirosū ãārīdi ãārīmí. Īgūta okari sīdi ãārīmí. Irasirigū īgūta īgūsārē wapikwāgādi ãārīmí.

5 Marīpū īgūsārē õārō iritamukerepuru, wárā īgū dorerire tarinugānerā ãārīmá. Īgūsā irasirimakū īāgū, Marīpū īgūsārē īāsuyubiridi ãārīmí. Irasirigū īgūsārē masaka marīrōgue boamakū iridi ãārīmí īgū dorerire tarinugādea waja.

6 Ñārīpereri īgūsārē waadea kere, marīrē īgūsā iriderosū ñerīrē iribirikōāburo, ãrī keori pídea ãārā.

7 Irasirirā, keori weadeare surāyeri īgūsā būremuderosū būremubirikōāka! Keori weadeare īgūsā būremudeare Marīpuya werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībú: “Masaka baa, iirí odo, bosenū irinugānerā ãārīmá”, ãrī gojasūdero ãārībú.

8 Pūrū surāyeri ūma nomerē ñerō iri gāmebiranerā ãārīmá. Īgūsā iriderosū iribirikōārō gāāmea marīrē. Īgūsā ñerō iriri waja, sunurē veintitrés mil masaka boanerā ãārīmá.

9 Gajipoe gajerā: “Marīpū guare õārō korebemi”, ãrī werewhanerā ãārīmá. Īgūsā ãrīderosū ãrībirikōārō gāāmea marīrē. Īgūsā ñerō werenírī waja īgūsārē ãña kūrī wējēnerā ãārīmá.

10 Gajipoe gajerā īgūsā Marīpū irideare ñerō ãrī werewhamakū, Marīpūre wereboegū īgūsārē wējēdi ãārīmí. Īgūsā ãrīderosū ãrībirikōārō gāāmea

marīrē.

11 Marīrē inu marārē i umu pereburo mérōgā duyawāgāriro yáa. Irasirigu Marīpu īgūya werenírī gojadea pūgue gua ñekūsāmarārē īgū wajamoādeare gojadoredi ãārīmí, īgūsā iriderosū ñerō iribirikōāburo, ãrīgū.

12 Sugu: “Yu tamerā Marīpure õārō buremusīā, ñerō iribirikoa”, ãrī gūñaguno, õārō pémasīka, iripoegue marā iriderosū ñerīrē iriri, ãrīgū!

13 Gajipoere marī ãārīpererā sugu duyarо marīrō ñerīrē iriduarā, wātī ñerī ãārīmesāsūrā, ñerō tarirā ãārā. Irasū ãārīkerepu, Marīpu gapu īgū ãārīderosūta marīrē iritamuníkōāmi ñerīrē tarinugāburo, ãrīgū. Marī ñerīrē tarinugānemomasibirimakū īāgū, gaji ñerīrē tau kāmutaguukumi marīrē poyanorērī, ãrīgū. Irasirigu marīrē īgū merā gūñaturamakū iriguukumi ñerīrē iribirikōāburo, ãrīgū.

14 Yaarā yu maīrā, yure péka! Neō keori wead-eare buremubirikōāka!

15 Musā õārō pémasīrā ãārīmakū, irire musārē werea. Irasirirā yu ãrīrīrē: “Diayeta ãārā”, ãrī masīa.

16 Marī nerē bokatīrīrā Marīpure: “Óaa”, ãrī, usuyari sī odo, igui deko iiríripare iiría. Irasū iirīrā: “Cristo boagu, marī ñerī iridea wajare īgū dí béodea merā wajaribosadi ãārīmí”, ãrī īmuua. Pārūrē marī dukawa baarā: “Cristo īgūya dupu curusague boadea merā marīrē īgūyarā ãārīmakū iridi ãārīmí”, ãrī īmuua.

17 Marī wárā ãārīkererā, suru pārūrē dukawa baarā, ãārīpererā marī Cristoyerā su duputa irirosū ãārā. Irasirirā suguyarāta ãārā.

18 Guayarā Israel marā Moisés dorederosūta iririre gūñaka! Marīpure buremurā, īgūya wiigue waibure ãia wējē soema. Wējē soe odo, Marīpu ūrō diire baama. Irasū baarā: “Marīpuyarā ãārā”, ãrī īmuma.

19 Yu ire irasū ãrīgū: “Keori weadea wajakua, irasiriro iri keori weadea puro waibu dií pídea, gaji waibu dií nemorō ãārā”, ãrīgū meta yáa.

20 Åsū gapu ãrī werea. Marīpure masīmerā, keori weadea puro waibu dií píra, Marīpure buremubema. Wātēa gapure buremurā yáma. īgūsā irasū buremumaku, īgūsā buremurī wiigue musā īgūsā merā baarā: “Wātēayarā ãārā”, ãrī īmurā irirosū yáa. Musā irasirimaku, neõ gāāmebea.

21 Marī Opu Jesucristoyerā ãārīsīā, īgūrē buremurā nerē bokatīrīrā, igui deko iiríripare iirí, pārūrē dukawa baáa. Gajerā īgūsā keori weadeare buremurā iiríri, waibu dií īgūsā baari, wātēaya ãārā. Irasirirā marī Opu Jesúyare baarā, wātēayare baamasībea. Irasūta wātēayare baarā, Jesúyare baamasībea.

22 Marī Opu īgūyarārē īgū direta buremumaku gāāmemi. Irasirirā marī wātēärē buremurā, marī īgūrē guamaku iribokoa. īgū guamaku, marī īgūrē tarinugāmasībirikoa. Marīrē wajamoāburire kāmutamasībirikoa.

Marīpu gāāmerī direta irika! ãrī gojadea

23 Masaka surāyeri ãsū ãrī wereníma: “Marī iriduarire noó gāāmerō irimasīa”, ãrī wereníma. īgūsā irire irasū ãrīkerepure, ãārīpereri marī iriduarire irirā, gajerārē iritamurā meta yáa.

Noó marī gāāmerō irirā, gajerārē Marīpure būremunemomakā ibriribokoa.

24 Marīya āārīburi direta gūñabirikōārō gāāmea. Gajerāya āārīburidere gūñarō gāāmea.

25 Irasirirā baari duarogue baarire wajarirā, noó gāāmerō wajari baaka! “I baari keori weadea purogue pídea āārīrī?” ārī sērēñabirikōāka: “Irire baarā, ñerō irirā yáa”, ārī gūñarī, ārīrā!

26 Marīpuya werenírī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībú: “Āārīpereri i īmāma, marī Opuya āārā”, ārī gojasūdero āārībú. Irasirirā āārīpereri īgū baari pídeare baamasīa.

27 Jesúre būremubi mūsārē baadoregu siiumakā, waadharā waaka! Baarā waara, mūsārē īgū ejorire baaka! “I baari, keori weadea purogue pídea āārīrī?” ārī sērēñabirikōāka: “Irire baarā, ñerō irirā yáa”, ārī gūñarī, ārīrā!

28 Gajigū iro āārīgū āsū ārībokumi mūsārē: “I baari, keori weadea purogue pídea dií āārā”, ārībokumi. īgū irasū ārīmakā, iri diíre baabirikōāka! īgū, mūsā baamakā: “Ñerīrē irirā yáma”, ārī gūñabokumi. īgū irasū ārī gūñabirikōāburo, ārīrā, irire baabirikōāka!

29 Yū irire ārīgū, īgū gūñarīrē werenígū yáa. Mūsā gūñarīrē wereníbea.

Mūsā gapu āsū ārī sērēñabokoa yure: “¿Nasirirā, gajigū diaye gūñabiri waja, gua iridharire gorawayubokuri?

30 Guu baarire Marīpure: ‘Óaa’, ārī, usuyari sīmakā, gajigū guu baarire werewuamasibemi”, ārībokoa mūsā yure.

31 Yu gapu ãsû ãri werea msãre. Msã baa, iiríra, gajinore irirade, Marípu gããmeri direta irika, gajerade ïgûre: “Óâtarigu ãârimi”, ãri buremuburo, ãrira!

32 Neõ msã iriri mera judo masakare, judo masaka ãârimerare, Marípuyaradere ñero irimaka iribirikoãka!

33 Yu irirosu irika! ãâripereri yu iriri mera masaka ãâripererare õâro iriduáa. Irasirigu õâro yu ãâriburi direta gûñabea. Gajeraya ãâriburi gapure õâro gûñáa, ïgûsade Jesucristore buremuburo, ãrigu. ïgûre buremumaku, ïgûsare taugukumi, peamegue waabirikoãburo, ãrigu.

11

1 Irasirira yu Cristore irituyarosuta msãde yure irituyaka!

Jesúre buremura nerogue nome iririmare go-jadea

2 Yaara, yure msã gûñamaku, ãâripereri yu buedeare keoro irimaku ïágu, msãre: “Óâro yáa”, ãri, usuyari mera werea.

3 Gaji msãre masmaku gããmea. Cristo, ãâriperera ûma dipuru ãârimi. Ùmuu, marapore igo dipuru ãârimi. Marípu, Cristo dipuru ãârimi.

4 Msã Marípure buremura neromaku, sugu Marípure seregu, Marípu ïgûre weredoredeare weregu, ïguya dipurure buuabirikumi. ïguya dipurure buuagu, guyasuro irigu iribokumi. Cristore ïgu Opure goepeyari mera buremubiribokumi.

5 Nomeõ gapu Marípure serego, Marípu igore weredoredeare werego, igoya dipurure

buuakumo. Igoya dipurure buuabeo, ghyasñürõ irigo iribokumo. Marãpure igo dipurure goepayari merã buremubiribokumo. Poari pera wuuabéodeo irirosã ãär**í**bokumo.

⁶ Igoya dipurure buuaduuabirimakã, diayeta igoya poarire pera wuuabéokõärõ gãamea. Igoya poarire pera wuuabéoduuabeo: “Ghyasñügorá”, ãrígõ, igoya dipurure buuaburo.

⁷ Umúu gapu Marípu irirosã opu ãärísñã, Ígñya dipurure buuabirikõäburo, Marípu yu Opu ãärími, ãrí ïmubo. Nomeõ gapu igoya dipurure buuaburo, umúu yu Opu ãärími, ãrí ïmubo.

⁸ Neõgoraguere Marípu umúurẽ irigu, nomeõya gõã merã iribiridi ãärími. Nomeõ gapure, umúurẽ iritamubore iridi ãärími.

⁹ Irasirigu umúurẽ irigu, nomeõrẽ iritamubure iribiridi ãärími. Nomeõ gapure, umúurẽ iritamubore iridi ãärími.

¹⁰ Irasirirã musã Marípure buremurã nererõguere, nome Ígñsãya dipure buuaro gãamea. Irasã buuarã, umúu dorerire õärõ yujurire ïmurãkuma. Ígñsã irasiririre Marípure wereboerã ïrãkuma.

¹¹ Irasã ãäríkerepu, marí Jesucristore buremurã gãme iritamua. Uma, nome iritamurí marírõ ãärímasibirkuma. Nomede uma iritamurí marírõ ãärímasibirkuma.

¹² Diayeta ãärã. Marípu nomeõrẽ umúuuya gõã merã iridi ãärími. Ide diayeta ãärã. Uma, nome merã deyoama. Irasirirã ãärípererã masaka: uma, nomede Marípu irinerã ãäríma.

¹³ I ãärípereri diayeta ãärímakã, ¿musã basi naásã gûñarí? Musã Marípure buremurã nererõgue,

nomeõ igoya dipurure buuabeota, Marípure sérémakü ñoärí, o ñäberi?

¹⁴ Umáu poañapu ümamakü guyasiñgoráa. Äärípererä masaka irire masíma.

¹⁵ Nomeõ poañapu ümagõ äärímakü: “Ñägoráa”, ãrã. Igo poañapu ümamakü, igoya dipuru buuaro irirosü ãrã.

¹⁶ Yu wereníñrë: “Irasü ääríbea”, ärí guaseoduagunorë ãsü ãrí weregura. Marí Jesúre buremurä, gajerä Marípuyaräde irire irasü dita yáa.

Marí Opu Jesucristo boadeare gûñarä, ígü nerë baadorederosü keoro iribiridea

¹⁷ Dapora musärë gaji gojáa. Irire gojagu, yu musärë: “Ñärõ irirä yáa”, äríbea. Musä nerërä, ñärõ iriboanerä, ubu gapu poyanorëayuro.

¹⁸ Irasirigu ãsü ärí werepurorigura musärë. Musä nerërä, gäme guaseo dukawariayuro. Gajerä yure irire weremakü pégu: “Diayeta ääríko”, ärí gûñáa.

¹⁹ Musä gäme dukawarirä, ãsü ärí gûñakoa: “Marírë gäme dukawariro gäämëa. Irasirirä, ¿noä gapu Jesucristoyarägora ääríñr? ärí masíräko”, äríko.

²⁰ Irasirirä musä gäme dukawariri waja, musä marí Opu Jesucristo boadeare nerë gûñarä, ígü buerä merä baatünugü dorederosü keoro iirí, baabea.

²¹ Musä nerë baarä, suräyeri noó gäämëro baapurörökña. Gajerä uaboama. Gajerä mejäma.

²² Musä noó gäämëro iirí, baaduarä, ¿nasirirä musäya wiirigue baa, iiríberi? Musä Marípuyarä ääríkererä, noó gäämëro baa, iirírä, musä nerërírë

wajamarīrōsū irirā yáa. M̄sā watopegue ãārīrā baari opamerārē ḡyasīrō tarimakā irirā yáa. M̄sā irasiriri kerere pégu, ¿naásū ãrī weregakuri yu m̄sārē? “Óārō irirā yáa”, ãrībirikoa.

Marī Opʉ Jesucristo īgū buerā merā baatūnudeare gojadea

23-24 Marī Opʉ Jesucristo yʉre buedeare yu m̄sārē werebu. Iri ãsū ãārā. Īgūrē wējēdharāguere īgūrē Judas īmuburi dupuyuroma ñamita marī Opʉ Jesucristo pārūrē ãī, Marīpure: “M̄rē usuyari sīa”, ãrī, irirure pea, īgū buerārē: “I yaa dupʉ ãārā”, ãrī gueredi ãārīmí. “Irasirirā yu m̄sā merā dapora iriaderosū nerē, pārūrē baarikʉ, yu m̄sārē boabosarire gūñaka!” ãrīdi ãārīmí.

25 īgūsā baa odoadero purʉ, pārūrē ãīderosūta iiríripare ãī, ãsū ãrīdi ãārīmí: “Yu m̄sārē boabosagʉ yaa dí béori merā Yʉpu m̄sārē: ‘Óārō irigura’, ãrīdeare iriyuwarikugakumi. Irasirirā m̄sā nerē, iiríripare iirírikʉ, yu dí béobosarire gūñaka!” ãrīdi ãārīmí.

26 īgū ãrīderosūta irirā, marī nerērā, pārūrē baarikʉ, iiríripare iirírikʉ: “Marī Opʉ Jesucristo marīrē boabosadi ãārīmí”, ãrī īmurāko. Irire irinikōārō gāāmea. īgū i ãmʉgue dupaturi aarimakā, irire irinemobirikoa.

Marī Opʉ Jesucristo boadeare gūñarā, ãsū iridorea, ãrī gojadea

27 Marī Opʉ Jesucristo boadeare marī nerē gūñaripoe Marīpure b̄aremurī marīrō merā pārūrē baa, iiríripare iiríguno ñerō irigu yámi. Jesucristo

marīrē boabosagu dí bēodeare ubu ãārīrī irirosū gūñami.

²⁸ Irasirirā pārūrē baa, iiríripare iiriburi dupuyuro masakaku marī irideare: “Ñerō irikubu”, ãrī gūñapurорiro gāāmea.

²⁹ Marī Opu Jesucristoya dupu ãārīrīrē pémasīrō marīrō merā pārūrē baa, iiríripare iirímaku, Marīpu marīrē wajamoāgukumi.

³⁰ Musā irire pémasībiridea waja wárā musā merāmarā pūrīrikurā, turamerā ãārīma. Surāyeri boakōāsiama.

³¹ Marī baa, iiriburi dupuyuro marī irideare: “Ñerō irikubu”, ãrī gūñapurорimaku, marī Opu marīrē wajamoābirkumi.

³² Marī Opu gapu marīrē ïgāyarārē marī ñerī iririre piriburo, ãrīgu, wajamoāmi. Irasirigu ïgūrē baremumerārē peamegue waadore, marī gapure ïgāsā merā wajamoābirkumi.

³³ Irasirirā yaarā, musā nerē baarā, suro merā baamurā gajerādere yúka!

³⁴ Uaboaguno ïgāya wiigue baaburo. Irasirimaku, musā õārō nerē baamaku, Marīpu musārē wajamoābirkumi. Gajire musā purogue waagu, õārō were ãmugura.

12

*Öägu deyomarīgu Marīpuyare marīrē
irimasīmaku iririre gojadea*

¹ Yaarā, Öägu deyomarīgu Marīpuyare marīrē irimasīmaku irigu ãārīmi. Yu irire musārē õārō masīmaku gāāmea.

2 M̄asā ire õārō mas̄siáa. Jesucristore b̄remuburi dupuyuro keori weadeare b̄remut̄yanerā ãārībú. Iri keori weadea okari opabea. Neō wereníbea.

3 Irasirigu daporare yu m̄usārē ire mas̄makā gāâmea. Neō sugu Ōágū deyomarīgū iritamurī merā weregu: “Jesúre ñerō waanaburo”, ãārīmas̄ibirkumi. Gajigu Ōágū deyomarīgū iritamurī marīrō merā weregu: “Jesús marī Op̄u ãārīmi”, neō ãārīmas̄ibirkumi.

4 Ōágū deyomarīgū Marīp̄uyare marīrē irimas̄makā iriri, wári ãārā. Īgū suguta irire sīgū ãārīmi.

5 Marī Op̄u Jesucristo marīrē moādoreri, wári ãārā. Īgū suguta irire moādoregu ãārīmi.

6 Marīp̄uyare iriri, s̄rosū ãārībea. Marīp̄u suguta marī ãārīpererārē īgūyare õārō irimas̄makā irigu ãārīmi.

7 Marīp̄u Ōágū deyomarīgūrē marī masakakure s̄rī merā īgū marī merā ãārīrīrē ìmumi, ãārīpererā Jesucristore b̄remurārē gāme iritamuburo, ãrīgū.

8 Ōágū deyomarīgū surāyerire õārō mas̄rī merā Marīp̄uyare weremakā yámi. Gajerādere õārō pémas̄rī merā īgūyare weremakā yámi.

9 Gajerārē: “Marīp̄u iritamurī merā marī õārō irimas̄ia”, ãrī b̄remumakā yámi. Irasū ãārīmakā, gajerārē īgū turarire s̄imi p̄ürīrikurārē tauburo, ãrīgū.

10 Gajerārē īgū turari merā iri ìmurīrē irimas̄makā yámi. Gajerārē Marīp̄u īgūsārē weredorerire õārō weremas̄makā yámi. Gajerārē: “Wātī turari merā, o Ōágū deyomarīgū turari

merā ãsū yámi ï”, ãrī masïrïrē sïmi. Gajerärē gaji masä ya werenírī merā ïgësä dupuyurogue werenímasïbirideare werenímasïmakü yámi. Gajerärē, iri werenírīrē masïbirikererä, Öägë deyomarïgë iritamurï merä: “Ãsū ãrïduaro yáa i”, ãrī masïmakü yámi.

11 Öägë deyomarïgë marï masakakure gajerosüperi dita ïgë sïdharire sïmi. ïgë sugëta Marïpuyare marï irimasïburire sïgë ãärïmi.

Marï Cristoyerarä ãärïrä su duputa irirosü ãärä, ãrï gojadea

12 Marïya dupuma wári ãärä. Wári ãärïkerero, su duputa ãärä. Cristode irasüta ãärïmi. Marï ïgürë bùremurä wárä ãärïkererä, su duputa irirosü ãärä.

13 Mûrârôta marï ïgürë bùremurä ãärïpererä: judío masaka, judío masaka ãärïmerä, gajerärë moäboerä, moäboemeräde wárä ãärïkererä, Öägë deyomarïgë sugë meräta wäïyesübë. Irasirigë marïrë su duputa irirosü ãärïmakü yámi. Irasirirä marï ãärïpererä Öägë deyomarïgärë opáa.

14 Marïya dupuma ãärïrï su wäïta ãärïbea. Wári ãärïkôåa.

15 Marïya gubu werenírï gubu ãärïrõ ãsü ãrïbokoa: “Mojö ãärïbea. Irasiriro mëya dupuma ãärïbea”, ãrïbokoa. Marïya gubu irasü ãrïkerero, marïya dupumata ãärä.

16 Marïya gãmipü werenírï gãmipü ãärïrõ ãsü ãrïbokoa: “Koyeru ãärïbea. Irasiriro mëya dupuma ãärïbea”, ãrïbokoa. Marïya gãmipü irasü ãrïkerero, marïya dupumata ãärä.

17 Marīya dupʉ, koyeru dita ãārīmakʉ, ¿nasirisīā, pébokuri marī? Marīya dupʉ, gāmipū dita ãārīmakʉ, ¿nasirisīā, gajinorē wījbokuri marī?

18 Marīpu marīya dupʉre irigʉ, ãārīpereri īgʉ gāāmerōsūta keoro iridi ãārīmí.

19 Ñārīpereri marīya dupʉgue ãārīñno su wāīta ãārīmakʉ, marīya dupʉ marībokuyo.

20 Åsū ãārā. Marīya dupʉgue ãārīñ wári ãārīkerepʉrʉ, su dupʉta ãārā. I irirosūta marī Jesúre bʉremurā wárā ãārīkererā, su dupʉta irirosū ãārā.

21 Irasiriro koyeru, mojōrē: “Mure gāāmebea”, ãrīmasībirkoka. Dipuru, guburire: “Mure gāāmebea”, ãrīmasībirkoka.

22 Åsū gapʉ ãārā. Gaji marīya dupʉgue ãārīñ, turabiri ãārīkerepʉrʉ, marī gapʉ irire bʉro gāāmea.

23 Gaji marīya dupʉgue ãārīñrē: “Ubu ãārīñ ãārā”, ãrī gūñħāa. Irasirirā irire õārō deyoburo, ãrīrā, õārō āmua. Gaji marī għayasīrīsārīrē surī sānā kāmutáa masaka īābirikdāburo, ãrīrā.

24 Gaji marīya dupʉgue ãārīñrē õārī deyori gapʉre āmubea. Marīpu marīya dupʉgue ãārīñrē ãārīpererire õārō ãmudi ãārīmí, su dupʉta õārō dupʉkʉburo, ãrīgʉ. Irasirigʉ: “Ubu ãārīñ ãārā”, marī ãrīñ gapʉre õārō gāāmemakʉ yámi. Irasirirā marī neō gajigu Jesúyagʉre: “Ubu ãārīgʉ ãārīmi, irasirirā īgūrē gāāmebea”, ãrībirikdārō gāāmea.

25 Åsūta ãārīdoredi ãārīmí, Marīpu marīya dupʉ suro merā iritamuburo, ãrīgʉ.

26 Marīya dupʉgue ãārīñ su wāī ñerō tari-makʉ, gajide ãārīpereri ñerō taria. Su wāīrē õārō ãmumakʉ: “Marīya dupʉ ãārīperero õārō ãārā”, ãrī

gūñáa.

27 Yu irire ãrígu, ãsu ãríduagu yáa. Marí Cristore buremurã ïguya dupu irirosu ãärã. Irasirirã marí masakaku ïguya dupugue ãärirã irirosu ãärã.

28 Irasirigu Marípu marí Jesúre buremurârẽ gâme iritamuburire pígu, ãsu pídi ãärímí. Jesucristo buedoregu pínerârẽ pípuroridi ãärímí. Puru Marípu gajerârẽ ïgu weredorerosu weremurârẽ pídi ãärímí. Puru gajerârẽ ïguyare buemurârẽ pídi ãärímí. Gajerârẽ ïgu turaro merã iri ïmumurârẽ, gajerârẽ pûrîrikurârẽ taumurârẽ, gajerârẽ masakare iritamumurârẽ, gajerârẽ dorerimasã ãärîmurârẽ, gajerârẽ gaji masã ya merã ïgsã dupuyurogue neõ werenímasibrideare werenímasimurârẽ pídi ãärímí.

29 Irasirigu marí ãärîpererârẽ surosu irimurârẽ píbiridi ãärímí. Irasirirã marí ãärîpererâ Jesucristo buedoregu pínerâ meta ãärã. Marí ãärîpererâ Marípu weredorerosu wererâ meta ãärã. Marí ãärîpererâ Marípu yare buerâ meta ãärã. Marí ãärîpererâ Marípu turaro merã iri ïmumurã meta ãärã.

30 Marí ãärîpererâ pûrîrikurârẽ taumasirã meta ãärã. Marí ãärîpererâ gaji masã ya wereníru merã werenímasirã meta ãärã. Marí ãärîpererâ ïgsã wereníru péadero puru: “Ãsu ãríduaro yáa”, ãri wererâ meta ãärã.

31 Irasirirã Õágu deyomarígu Marípu yare irimasiru síruru gãameka musã! Yu musãru i ãärîpereri nemorõ õärîru weregura.

13

Gâme maírîmarê gojadea

¹ Marī gaji masā ya werenírīrē werenímasīkererā, Marīpure wereboerā ya werenírīrē werenímasīkererā, gajerārē maibirimakū, marī werenírī wajamarībokoa. Kōme majī pábiramakū būshrosū marī werenírī busukōābokoa.

² Marīpū marīrē weredorerosū õārō weremasīkererā, gajerārē maibirimakū, marī wereri wajamarībokoa. Āārīpererire masīkererā, Marīpuyare masaka dupuyurogue masībiridea āārīpererire pémasīkererā, gajerārē maibirimakū, marī masīrī wajamarībokoa. Marīpure būremurī marīrē īgū sīrī merā buúrure gajerogue waadoremasīkererā, gajerārē maibirimakū, marī būremurī merā iriri wajamarībokoa.

³ Marī opari āārīpererī boporārē sīkererā, īgūsārē maibirimakū, marī iriri wajamarībokoa. Marīpuyare marī iridea waja marīya dupure masaka soekerepūrū, marī gajerārē maibirimakū, Marīpū marīrē: “Óārō iribū”, ārībiribokumi.

⁴ Marī gajerārē maīrā, mata īgūsā merā guaña máa. īgūsārē bopoñarī merā õārō yáa. īgūsārē īāturiñā máa. “īgūsā nemorō õāgū āārā”, ārīmasīñā máa. “īgūsā nemorō masītarinugāgū āārā”, ārīmasīñā máa.

⁵ Marī gajerārē maīrā, īgūsārē būremurī merā keoro werea. Marīya āārīburi direta gūñabea. īgūsāya āārīburidere gūñáa. īgūsārē guarī merā wereña máa. īgūsā marīrē ñerō irimakū, yoaripoe īgūsā merā guaníñā máa.

⁶ Gajerārē maīrā, īgūsā ñerō irimakū īārā, ushayamasīñā máa. Diayema gapure īgūsā irimakū

īārā, usuyáa.

7 Marī gajerārē maīrā, īgūsā ñerō irimakū īārā, masakare neō kere werebea. Gajerā īgūsārē werewhakerepħru, marī īgūsārē bħremurīrē neō piribirikoa. “Pħarġue īgūsāde õārī gapu’re irirākuma”, ārī gūñáa. īgūsā iriri merā marī ñerō tarikererā, īgūsārē maīsīā, neō piribea.

8 Marī gāme maīrī neō perebirikoa. Marīpħu weredorerosū wereri gapu pererokoa. Gaji masā ya merā marī werenírīde pererokoa. Marīpħayare masīrī merā õārō wereride, pħarġue pererokoa. Iri irasū waamakū, marī masīdero nemorō āārīpererire masīrākoa.

9 Daporare marī āārīpereri Marīpħayare masībea. īgū weredorerosūta īgū masīrī sīrī merā werekererā, āārīpereri īgħayare weremasībea.

10 Pħarġue Jesucristo Marīpħayare masīpeogħu aarimakū, marī masībirideare masīpeorākhoa.

11 Yuhu majīgħu āārīgħu, majīrā irirosū gūñarī marīrō werenī, īgūsā irirosūta iriunabu. Yuhu bħagħru waagħu, majīrā irirosū āārīdeare pirikōħabu.

12 Daporare Marīpħayare marī õārō masībea. Diru bħagħru merā marī āīñamakū õārō deyomarīrō irirosū āārā. Óārō deyobea. Puru õārō deyorogue Marīpħure īārākoa. Daporare marī īgħarrē sīrūgħa masīa. Puru Marīpħu marīrē masīpeorosūta marīde masīpeorākhoa.

13 Daporare ure wāi āārā: Marīpħre bħremurī, īgħi marīrē õārō irigħukumi, ārī usħayari, marī gāme maīrī āārā. Iri ure wāi neō perebirikoa. Gāme maīrī gapu għi nemorō õārī āārā.

14

*Gaji masā ya werenírī merā marī
werenímasibirikererā werenírīmarē gojadea*

1 Gajerārē mañnemoka! Irasū ãārīmakă, Marīpuyare Ōāgă deyomarīgă măsărē irimasīrī sīrīrē găāmeka! Æārīpereri īgă irimasīrī sīrīrē gūñarā, gaji nemorō Marīpă weredorerosū weremasīrī gapure băro găāmeka!

2 Sugă gaji masā ya werenírī merā werenímasibirkeregă werenímakă, Marīpă dita īgă werenírīrē pémi. Masaka gapă īgă werenírīrē pébema. Ōāgă deyomarīgă turari merā Marīpuyare masīñā marīdeare wereními.

3 Marīpă weredorerosū weregă gapă masakare weremi. Īgă wereri pérarē Jesucristore băremunemomakă yámi. Īgă wereri merā īgăsărē ðārō ãārīrikumakă, ðārō yăjüpürăkumakă yámi.

4 Gaji masā ya werenírī merā werenímasibirkeregă werenígă īgă basi Jesucristore băremunemogă yámi. Marīpă weredorerosū weregă gapă gajerā Jesucristore băremurărē īgărē băremunemomakă irigă yámi.

5 Gaji masā ya werenírī merā măsă werenímasibirideare ãārīpereră măsă werenímasimakă găāmea yă. Iri nemorō Marīpă weredorerosū măsă weremakă băro găāmea. Marīpă weredorerosū weregă gapă, gaji masā ya werenírī merā werenígă nemorō masakare iritamugă ãārīmi. Irasū ãārīkerepuru, gaji masā ya werenírīrē pégu: “Äsū ãārīduaro yáa”, ãārī weremakă

õāgoráa. Ígū irasū ãrī weregu, Jesucristore buremurärē Ígūrē buremunemomakū irigu yámi.

6 Yaarā, yu mūsā purogue waagū, gaji masā ya werenírī merā werenígū, mūsārē iritamubiribokoa. Marīpu Ígūyare yure masimakū irideare weregu, Ígūya diayema kerere masírī merā weregu, Ígū yure weredorerire weregu, Ígūyare mūsārē buegu, mūsārē iritamubokoa.

7 Keori merā mūsārē wereghra. Tērēdirure keoro puribirimakū, o arpa wāikuro buaputērōde keoro buaputēbirimakū, iri wāi bayari ãärīko, ãrīmasīnā máa.

8 Surara gāmewējērā waaburi dupuyuro sugu Ígūsā merāmu puridirure keoro puribirimakū, gajerā surara Ígūsā mojōkuburire ãmubirkuma.

9 Mūsāde irasūta ãärā. Mūsā gaji masā ya werenírī merā werenímakū pérā: “Ãsū ãrīrā irikuma Ígūsā”, ãrīmasibirkuma. Irasirirā mūsā ubugorata werenímoāmakōärā irikoa.

10 I ûmuguere wári buri marā ãärīma. Ígūsā basi Ígūsā werenírīrē pémasīma.

11 Yu gaji masā ya werenírī merā werenígūrē pébi: “Gajeromu ãärīmi”, ãrī gūñagukoa. Ígūde yu gaji masā ya werenírī merā werenímakū pébi yure: “Gajeromu ãärīmi”, ãrī gūñagukumi.

12 Irasūta ãärā mūsādere. Mūsā Óágū deyomarīgū turaro merā irimasírī sīrīrē gāāmea. Irasirirā gajerā Jesucristore buremurärē Ígūrē buremunemomakū irimasírīrē buro gāāmeka!

13 Irasirigū sugu gaji masā ya werenírī merā werenímasibirkeregū werenígūno Marīpure: “Yu

werenírīrē gajerārē: ‘Āsū ãrīdharo yáa’, ãrī weremakā iritamuka yure!” ãrī sērēburo.

14 Yü gaji masā ya werenírī merā werenimasibirkeregü werenírī merā Marīpure sērēgū, Ōāgū deyomarīgū gūñarī sīrī merā sērēa. Irasū sērēkeregü, gūñarī merā yü sērēadeare: “Āsū ãrīdharo irikoa”, ãrī pémasibirkoka.

15 Irasirirā āsū iriro gāāmea. Ōāgū deyomarīgū turari merā gaji masā ya werenírī merā Marīpure sērērō gāāmea. Irasū ãārīmakā, pémasīrī merā marī ya werenírī merā Marīpure sērērō gāāmea. Ōāgū deyomarīgū turari merā gaji masā ya werenírī merā Marīpure bayapeoro gāāmea. Irasū ãārīmakā, pémasīrī merā marī ya werenírī merā Marīpure bayapeoro gāāmea.

16 Marī Ōāgū deyomarīgū turari merā gaji masā ya werenírī merā Marīpure usuyari sīkerepuru, marī merā ãārīrā pébiribokuma. Īgūsā irire pémerā: “Irasūta ãārā”, ãrī, marī merā Marīpure usuyari sībiribokuma.

17 Marī gaji masā ya werenírī merā Marīpure usuyari sīrī ōāgoráa. Irasū ãārīkerepuru, marī merā ãārīrā gapu marī werenírīrē pébirimakā, marī īgūsārē Jesucristore būremunemomakā iribirikoa.

18 Gaji masā ya werenírī merā werenimasibirkeregü werenírīrē yuta mūsā ãārīpererā nemorō werenía. Irire irisīā, Marīpure usuyari sīā.

19 Irasū ãārīkeregü, Jesúre būremurā nerērōgue gaji masā ya werenírī merā wári mūsā pébirire yü weremakā mūsārē ōābirikoa. Mūsā pémasīrīrē yü mérīgā weremakā gapu, mūsārē ōārokao.

20 Yaarā, majīrā pémasīmerā irirosū gūñabirikōōka! Mūrā irirosū õärō pémasīrī merā gūñaka! Ñerō iriri gapure majīrāgā gūñamerā irirosū äärīka!

21 Marīphyā werenírī gojadea pūgue äsū ärī gojasūdero äärībū: “Marī Opū äsū ärīmi: ‘Gajero marārē īgūsā ya werenírī merā i makā marārē weredoregura. Yaare īgūsārē irasū weredorekerēpūru, i makā marā yure neō būremubirkuma’, ärīmi marī Opū”, ärī gojasūdero äärībū.

22 Irasirigū Marīphā gajero marārē īgūsā ya werenírī merā īgūrē būremurārē weredoregū, īgūsā īgūrē būremubirire īmumi. īgūrē būremurā gapure irasiribemi. īgūyare īgū weredorerosū wererā merā īgūsārē weremi.

23 Irasirirā mūsā Jesúre būremurā nerērōgue gaji masā ya werenírī merā werenīmasībirikererā werenírīrē mūsā äärīpererā werenībokoa. Mūsā irasū werenīmakā, Marīphyare masīmerā, gajerā Jesúre būremumerāde ñajājabokuma. Mūsā irasū werenírīrē pérā, mūsārē: “Niärīmasā äärīma”, äärībokuma.

24 Mūsā äärīpererā Marīphā weredorerosū weremakā Marīphyare masībi, Jesúre būremubide ñajāri pégū, īgū ñerō irideare masīgukumi. Irasirigū īgū ñerī irideare būjaweregukumi.

25 īgū gūñarīgue ñerō: “Ñerīrē gūñayo yū”, ärī pémasīgukumi. Irasirigū ñadukupuri merā ejamejā, Marīphare: “Yū Opū äärā”, ärī būremugukumi. Irasū äärīmakā: “Marīphā diayeta mūsā merā äärīmi”, ärī masīgukumi.

Mūsā nerērā, goepeyari merā õärō keoro irika!

ãrī gojadea

26 Yaarā, musārē ãsū ãrī werea. Musā nerēmakā, surāyeri Marīpure bayapeoma. Gajerā Marīpuyare buema. Gajerā Marīpu ïgūyare ïgūsārē masimakū irideare werema. Gajerā gaji masā ya werenírī merā werenimasibirikererā wereníma. Gajerā iri werenírīrē: “Ãsū ãrīduaro yāa”, ãrī werema. Irasirirā aãrīpereri irire musā Jesûre buremurā õārō keoro irika, musā ïgūrē buremunemoburosūta!

27 Irasirirā gaji masā ya werenírī merā werenimasibirikererā werenírā, perā, o urerā wereníburo. Sugu werení odoaderu puru, gajigu wereníburo. Puru gajigu ïgūsā werenírīrē: “Ãsū ãrīduaro yāa”, ãrī wereburo.

28 Musā nerēmakā, ïgūsā werenírīrē: “Ãsū ãrīduaro yāa”, ãrī werebu marīmakū, gaji masā ya merā werenibirkōaburo. ïgūsā seyaro ïgūsā gūñarīgue Marīpu merā wereníburo.

29 Marīpu weredorerosū wererāde, perā, o urerā wereburo. Irasū keoro weremakā perā, gajerā ïgūsā wererire: “Diayeta Marīpuya kereta aãrā”, ãrlburo.

30 Musā nererōgue sugu weremakā, Marīpu gajigure irogue doagure weredoremakū, werepuroriadi gapu toeburo.

31 Musā irasū irirā, musā aãrīpererā Marīpu weredorerosū weremasirāko. Sugu werepuroriadi were odoaderu puru, gajigu werewāgānaburo. Irasirimakū, aãrīpererā pé, õārō yujapurākurākuma.

32 Marīpu weredorerosū wererā musā wereburi

dupuyuro: “¿Naásū ãārīmakă irire wererākuri?” ãrī gũñapúroriro gãamea.

³³ Marī nerēmakă, Marīpă marīrē keoro irimakă gãämemi. Noó gãämerō iriro marīrō usuyari meră nerēmakă gãämemi. Æärīpererogue Jesúre bùremurã nerérârē irasū dita irimakă gãämemi.

³⁴ Jesúre bùremurã nerēmakă, nome wereníbirikðaburo. Nomerē werenídoreri máa. Wereníronorē irirā, Marīpuya werenírī gojadea pûgue dorederosüta õärō péro gãamea.

³⁵ Jesúre bùremurã nerēmakă, sugo nomeõ werenígõ, guyasíürõ iribokumo. Irasirigo igo gajino õärō pébiradeare masidhago igoya wiigue igo marãphre sêrëñaburo.

³⁶ Ire mäsä masika! Mäsä Marīpuya kerere werepúrorineră ãärībea. Irasū ãärīmakă, mäsä dita ïgÿyare bùremurã ãärībea. Gajerâde ïgûrē bùremurã ãärīma.

³⁷ Sugü mäsä merämü: “Yü Marīpă weredorerosü weregü ãärä”, ãrī gũñagü, o gajigü: “Yu Õágü deyomarígü irimasírī sîrîrē opáa”, ãrī gũñagü, i yü mäsärë gojarire: “Marī Opă doreri ãärä”, ãrī masigukumi.

³⁸ Yu gojarire: “Marī Opă doreri ãärībea”, ãrīmakă, ïgûrë: “Marīpuyaare weregü ãäríbemi”, ãrïka!

³⁹ Yaarä, Marīpă weredorerosü weremasírîrē buro gãämeka mäsä! Mäsä merämärë ïgüsä gaji masä ya meră werenímasibirkikereră werenímakă: “Werenímeräta!” ãrïbirikðäka!

⁴⁰ Mäsä nerérä, noó gãämerō iribirikðäka! Goepeyari meră ãärīpereri mäsä iririre õärō keoro irika!

15

Cristo masādeare gojadea

1 Yaarā, yu m̄asārē iripoegue weredea, Jesucristo masakare tauri kerere daporare gūñamakū gāâmea. M̄asā irire pérā, b̄uremubu. Daporadere irire b̄uremuníkōâa.

2 M̄asā iri kerere b̄uremusiā, peamegue waa-murā meta âârā. Iri kerere m̄asārē yu were-deare b̄uremurirē piribirimakū, Marīphu m̄asārē taugukumi. M̄asā iri kerere b̄uremubirinerā, di-ayeta tausūbiribokoa.

3 Yure buedeare m̄asārē weretaubu. Iri bueri, gaji bueri nemorō ñātaria. Åsū âârā. Marīphuya werenírī gojadea pūgue gojaderosūta Cristo marí ñerō iridea waja marīrē boabosadi âârīmí.

4 Ígū boadero phru, Ígūrē yáanerā âârīmá. Phru Marīphuya werenírī gojadea pūgue gojaderosūta ñrenu waaro merā Marīphu Ígūrē masūdi âârīmí.

5 Ígūrē masūdero phru, Cristo Pedrore deyoayupu. Phru Ígū buedoregu pínerā, pe mojōma pere su gubu peru pérēbejararē deyoayupu.

6 Phru suñarō wárā quinientos masaka nemorō Ígūrē b̄uremurarē deyoayupu. Wárā Ígūrē ñānerā okama dapa. Gajerā boasianerā âârīmá.

7 Phru Santigore deyoayupu. Iro phru âârīpererā Ígū buedoregu pínerarē deyoayupu.

8 Âârīpererā gajerarē Ígū deyoadero phru, yudere deyoatūnumi pama. Majígūgā keoro deyoabigā deyoadi irirosū yu âârīkeregua, Jesúre b̄uremutuyáa.

9 Ígū yure deyoaburi dupuyurogue Ígūrē b̄uremurarē ñerō irigorenabu. Irasirigu gajerā Jesús buedoregu pínerā âârīpererā dokague âârā.

Masaka yure: “Ígã Jesú斯 buedoregu pídi ãärími”, ãrímakü: “Yü Jesú斯 buedoregu píbodi ãäríbiradibü”, ãrī gũñáa.

10 Irasü ãäríkerepuru, Marípu yure ðärö iritamumi. Irasirigu Jesucristo yure ígøyare buedoregu pími. Marípu yure ubugora ðärö iritamugü meta yámi. Yü ãärípererä gajerä Jesucristo buedoregu pínerä nemorö moäa. Yü gũñarí merä irasiribe. Marípu yure ðärö iritamugü, yü merä ãäríníkõämi. Yure ígã iritamuri merä ðärö moämakü yámi.

11 Yü bueri, gajerä Jesucristo buedoregu pínerä bueri irirosüta ãärä. Guia ãärípererä Jesucristo boa, masädea kerere buea. I kerere pérä, mäsä ígürë buremunugäbü.

Boanerä masäburire gojadea

12 Guia, Cristo boa, masädeare buekerepurü, gajerä mäsä merä ãärírä: “Boanerä neö masäbirikuma”, ãrima. ¿Nasirirä irasü ãríri ire?

13 Boanerä masäburi marímakü, Cristode masäbiribodi ãärími.

14 Cristo masäbirimakü, guia bueri neö wajamaribokoa. Mäsä ígürë buremurüde wajamaribokoa.

15 Marípu boanerärë masübi, Cristodere masübribodi ãärími. Ígã irasü iribirimakü, guia: “Marípu Cristore masüdi ãärími”, ãrírä, ãrigatorä iribokuyo.

16 “Boanerä masäbirikuma”, ígüsä ãríri diaye ãrímakü, Cristode masäbiribodi ãärími.

17 Cristo masäbirimakü, ígürë mäsä buremurü wajamaribokoa. Irasirirä mäsä ñerí iridea waja, waja opakõabokoa dapa.

18 Diayeta i irasū ããrõmakã, Cristore bãremurã boanerã, ïgûrẽ bãremubirinerã peamegue waamurã irirosú ããrõbokuma.

19 Marí Cristore bãremurã: “Marí okarinurí dita ïgû merã õârõ ããrõrãko. Marí boadero pûru masãburire masñña máa”, ãrõ gûñarã, ããrõpererã masaka nemorõ boporã ããrõbokoa.

20 “Cristo boadero pûru, masâdi ããrõmí”, ãrõrõ gapu diaye ããrã. Marí ããrõpererã masaka boadero pûru masãburi dupuyuro masãpûroridi ããrõmi.

21 Æsú ããrã. Neõgorague ããrõpûroridi Adán ñerõ iripûroridea waja marí masaka ããrõpererã boamurã dita ããrã. Pûru Jesucristo õârõrõ iripeodea waja marí boadero pûru masãrãko.

22 Marí masaka ããrõpererã Adán parãmerã ããrõturiarã ããrõrõ waja boamurã dita ããrã. Cristoyarã marí ããrõmakã, marí boadero pûru, Marípû marí ããrõpererãrã masûgukumi.

23 Marípû marírõ keoro masûgukumi. Cristo masâsiadi ããrõmí. Pûru ïgû i ûmugue dupaturi aari-makã, marí ïgûyarã ããrõsñã, masãrãko.

24 Irasú waamakã, i ûmu pereakõâroko. Irinurẽ Cristo ããrõpererã ñerârẽ: oparârẽ, dorerârẽ, turarârẽ béogukumi. ïgû irasiriadero pûru, ïgû Pagure ïgû ããrõpererã Opû ããrõrõrõ wiagukumi.

25 ïgû wiaburi dupuyuro Marípû Cristore ïâturirã ããrõpererãrã béogukumi. ïgûsñãrẽ béoburi dupuyuro Marípû gäãmederosûta Cristo ããrõpererã Opû ããrõgukumi.

26 Æãrõpererã ïgûrẽ ïâturirârẽ béodero pûru, boaridere peremakã irigukumi.

27 Marípû ïgûya werenírõ gojadea pûgue

ãr̄iderosūta Cristore ãār̄ipererãr̄ẽ doregu, ãār̄ipererire opagu ãār̄imakã iridi ãār̄imí. Irasú ãr̄irõ: “Mar̄ipu weka doregu Cristo ãār̄imi”, ãr̄iduaro meta yáa. Mar̄iputa ãār̄ipererire, ãār̄ipererãr̄ẽ Cristo dokague pídi ãār̄imí.

28 Mar̄ipu ïgãr̄ẽ irasiri ododero puru, Cristo Mar̄ipu magu ïgu ãār̄ipererãr̄ẽ doregu, ãār̄ipereri opagu ãār̄ir̄ir̄ẽ Mar̄ipure wiagukumi. Irasirigu Mar̄ipu ãār̄ipereri, ãār̄ipererã Opu ãār̄igukumi.

29 Gaji ãār̄ã. “Boanerã masãbirikuma”, ïgãsã ãr̄ikerepuru, ¿nasirirã gajerã masaka boanerãya ãār̄iburire wãyebosayuri? ïgãsã: “Boanerã masãbirikuma”, ãr̄irã, ïgãsãya ãār̄iburire wãyebosabiribokuma.

30 Gua: “Boanerã masãrãkuma”, ãr̄i bueri waja ãmãriku gajerã guare ñerõ iriduama. Guare ïgãsã ñerõ iriduakerepuru, boanerã masãburire masisã, irire buenikõaa.

31 Yaarã, i diayeta ãār̄ã. Mar̄i Opu Jesucristore masã burenumaku ïágú, yu bero usuyáa. Ide diayeta ãār̄ã. Ùmãriku: “Masaka yure wéjekõãrãkuma”, ãr̄i péñáa.

32 Yu Jesucristoya kerere bueri waja Efesoguere makänúu marã yéa bero guarã irirosú ãār̄irã, yure ñerõ irima. “Boanerã masãbirikuma”, ïgãsã ãr̄ir̄i diaye ãār̄imaku, yu irogue bueri waja ñerõ taridea wajamaribokuyo. “Boanerã masãbirikuma”, ïgãsã ãr̄ir̄i diaye ãār̄imaku, mar̄ide gajerã irirosú ãsú ãr̄i werenibokoa: “Náka baa, iirírã! Ñamigã boakõãbokoa. Irasirirã mar̄i boaburi dupuyuro mar̄i gããmerõ irirã!” ãr̄ibokoa.

33 Gajerã ãr̄igatorire pébirikõaka! Masaka ãsú

ãrī werewhakuma: “Ñerãrē wapikurā, m̄asā õārō iririkurire pirikōārāko”.

34 Irasirirā m̄asā dupuyurogue goepeyari merā keoro iriderosūta irika doja! Ñerīrē irinemobirkōāka! M̄asā surāyeri Marīpure masībea. M̄asārē ḡuyasīrīdoregū irasū ãrā.

Boanerā masāburire gojanemodea

35 Gajipoe sugū ãsū ãrī sērēñabokumi: “¿Nasiri boanerā masārākuri? ¿Naásūperi dupu oparākuri?” ãrībokumi.

36 Irasū sērēñagū pémasībi ãārīmi. Marī oteri yeri otedero p̄uru, iri yeri puriburi dupuyuro yeba poekague boakōāka. Boa, p̄uru puri wirikoa. Boabirimakū, neō puri wirimasībirikoa.

37 Marī oterā, puridiguere ãi otebea. Dupayeri direta otea. Iri yeri trigo yeri ãārīrō, o gaji yeri ãārīrō ãārīko.

38 Iri yerire marī otedero p̄uru, Marīpu gapu īgū gāāmederosūta iri yerire purimakū yámi. Irasirigū ojoduka yerire ojodukañu waamakū yámi. Trigo yerire trigo sari waamakū yámi. Irasū dita yámi Marīpu.

39 Æārīpererā okari oparā s̄hosū dupukurā ãārībema. Masakaya dupu, waimārāya dupu irirosū ãārībea. Mirāya dupu, waaiya dupu irirosū ãārībea.

40 Æmarō marāya dupu, i ûm̄u marāya dupu irirosū ãārībea. Æmarō marā õārī dupu opama. I ûm̄u marā, ûmarō marā irirosū ãārībirikererā, īḡasāde õārī dupu opama.

41 Abe ûm̄um̄u kūmijūrī merā asimi. Ñamim̄u irirosū boyobemi. Neñukāde gajerosūperi gosema.

Neñukärē marī ñāmakū, gajerā sīrūgā goserā deyoma. Gajerā bero goserā deyoma.

42 Marī boanerā masārā ãsū ãārīrākōa. Marī boamakū yáaderō puru, marīya dupu boarokoa. Puru masārā, gaji dupu neō boabiri dupu oparākōa. Irasirirā neō dupaturi boabirikoa.

43 Marīya dupure yáamakū, boanerāya dupu boari dupu, turabiri dupu daro ãārā. Marīpū marīrē masūmakū, marīya dupu õārī dupu, turari dupu ãārīroko.

44 Marīya dupure yáamakū, marīya dupu i ûmuma dupu ãārā. Marī boanerā masāmakū, marīya dupu ûmugasima dupu ãārīroko. Irasirirā ãsū ãrī masīa. Daporare marī i ûmuma dupure opáa. Puru ûmugasima dupure oparākōa.

45 Marīpūa werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārībū: “Marīpū ïgū iripuroridi Adārē okarire sīdi ãārīmī”, ãrī gojasūdero ãārībū. Adán purumū Jesucristo gapu perebiri okarire sīgū ãārīmī.

46 Marī i ûmuma dupure opapuroria. Puruguere ûmugasima dupure oparākōa.

47 I ûmugue ãārīpuroridi Adán, nikū merā irisūdi ãārīmī. ïgū purumū marī Opū Jesucristo gapu ûmugasiguemū ãārīmī.

48 Adán nikū merā iridea dupu dupukuderosū marī ãārīpererā nikū merā iridea dupu dupukua. Irasū ãārīmakū, ûmugasiguemū Jesucristoyarā ãārīsīā, ïgūya dupu irirosū dupukurākōa.

49 Adán nikū merā irisūdi ãārīmī. Marī ïgū irirosū dupukua. Puru ûmugasiguemū Cristo irirosū dupukurākōa.

50 Yaarā, m̄asārē ire werea. Marīrē i ūm̄ama dupu merā ūm̄gasigue Marīpū īgāyarārē dorerogue neō waamasīñā máa. I ūm̄ama boaburi dupu merā ūm̄gasigue perebiri okari āārīrōguere neō waamasīñā máa.

51-52 Masaka masībirideare daporare m̄asārē weregūra. Jesucristo i ūm̄gue dupaturi aariburi dupuyuro āārīpererā īgāyarā boabirikuma. Jesucristo aariripoe Marīpure wereboegu puridiru puritūnugukumi. Irasū puriadero pāru, mata kārī yoberā irirosū marī āārīpererā Jesucristore b̄remurā gorawayurāko. Marī boanerā gaji dupu boabiri dupu merā masārāko. Irasirirā neō dupaturi boabirikoa. Okarāde gaji dupu boabiri dupu oparākuma.

53 Marīpū marīya dupu pereburi dupure gorawayugukumi, perebiri dupure opaburo, ārīgū. Marīya dupu boaburi dupure gorawayugukumi, neō boabiri dupure opaburo, ārīgū.

54 Marīya dupu pereburi dupu, neō perebiri dupure gorawayumakū, marī boaburi dupu, neō boabiri dupure gorawayumakū, Marīpuya werenīrī gojadea pūgue āārīderosūta waaro koa. Āsū ārī gojasūdero āārībū iri pūguere: “Marīpū boarire bēokōāmi, dupaturi marīrē neō boabirikōāburo, ārīgū.

55 Marī boakōārāko, ārī güidea preakōāa”, ārī gojasūdero āārībū.

56 Marī ñerō iridea waja boamurā dita āārā. Marīpū Moisére doreri pídea merā marī ñerō irideare masīa.

57 Irasū āārīkerepuru, Marīpū marī Opū Jesucristo iridea merā marīrē peamegue waabonerārē

taumi. Irasirirā Marīp̄are: “Óātaria m̄u”, ārī, usayari s̄ia.

⁵⁸ Irasirirā, yaarā yu maīrā, m̄asārē āsū ārī weregura. M̄asā marī Op̄u Jesucristore b̄uremurīrē neō piribirkōāka! Gajerā m̄asārē īgūyare b̄eodoremakū, neō b̄eobirkōāka! Um̄urikū īgū moādorerire õārō irinikōāka! Ire marī masā. īgū merā marī õārō āārīrā īgū marīrē moādorerire irimakū, marī moārī, ubu āārīrī neō āārībea.

16

Corinto marā gajerā Jesúre b̄uremurārē niyeru s̄iburi neeōrīrē gojadea

¹ Daporare m̄asārē niyeru neeō, m̄asā gajerā Jesúre b̄uremurārē s̄iburi weregura. Yū gajerā Jesúre b̄uremurārē Galacia nikūgue āārīrārē dorederosūta m̄asāde irika!

² Semanarikū siuñajārīnū* āārīmakū, āārīpererā m̄asā gajerā Jesúre b̄uremurārē s̄iburi niyerure d̄ukawa duripíka! Mérōgā oparā mérōgā d̄ukawa duripíka! Waaweyaro oparā waaweyaro d̄ukawa duripíka! Irasirirā, yu m̄asā p̄u rogue ejamakū, m̄asā s̄iburi opasiarāko.

³ Yū m̄asā p̄u rogue ejagū, m̄asā beyenerārē Jerusalēgue iriugukoa. Papera pūgue āsū ārī gojagukoa: “Íisā āārīma Corinto marā beyenerārā”. Irasū ārī goja odo, īgūsā merā iri pūrē, m̄asā duripí neeōdea niyerure iriugukoa, Jesúre b̄uremurā Jerusalēgue āārīrārē s̄idoregu.

* **16:2** Jesúre b̄uremurāya siuñajārīnū, domingo āārīrā. Domingo āārīmakū, Jesús boadigue masādi āārīmí. Irasirirā, domingo āārīmakū, īgūrē b̄uremurā nerēnama.

4 Musā yare: “Ígūsā merā waamakū gāāmea”, ãrīmakū, Ígūsā yu merā waarakuma.

Pablo Ígū Corintogue waaburire gojadea

5 Yu musā purogue waagú, Macedonia nikügue waapuororigukoa. Irore tariwágā, musā puro waagukoa.

6 Gajipoe irigu yoaweyaripoe musā merā ãärígukoa, o gajipoe irigu puibure ãärípeogu, ãärípeokdáboko. Irasirirā musā yu gajerogue waaburire iritamumasírāko.

7 Yu musárē Íári dita Íártariaduabirikoa. Irasirigu marí Opu gāāmemakū, yoaripoe musā merā ãärígukoa.

8 Pentecostés bosenu ãärímakū, Óõ Efesogueta taugukoa dapa.

9 Óõguere wári moárí ãärí. Marí Opuya kerere péduharā wárā ãäríma. Irasú ãärímakū, yu irire weremakū kāmutaduhaarāde wárā ãäríma.

10 Timoteo musā purogue Ígū ejamakū, Ígūrē Óärō merā bokatírī, Óärō usuyari merā ñeäka! Musā irasirimakū, Ígū musā merā bujawereri marírō ãärígukumi. Ígū yu irirosú marí Opuyare moämi.

11 Irasirirā Ígūrē irasú Íabéomerāta Óärō merā Ígūrē iritamuka! Musā irasirimakū, Ígū yu purogue Óärō usuyari merā goedujarigukumi. Gajerā Jesúre buremurā merā gúa Ígūrē yúrā yáa. Irasirirā, Ígū Óõgue aariburire iritamuka!

12 Apolore maríyagu Jesúre buremugurē musárē Íágū waamakū buro gāāmeadibu. Irasirigu Ígūrē gajerā Jesúre buremurā merā waadoreadibu. Yu waadorekerephur, Ígū daporare waaduabemi.

Puru ïgûrê gajino iriri marimaku, msapurogue waagukumi.

Pablo Corinto marârê õadoretñudea

¹³ Õârõ pémaska! Jesucristore buremurîrê neõ piribirikôka! Güiri marîrõ õârõ gûñaturarã âârîka! Maripu turari merâ õârõ âârîrikuka!

¹⁴ âârîpereri gajinorê irirâ, gajerârê maîrî merâ irika!

¹⁵ Yaarâ, msa masia. Acaya nikûguere Estéfanas wâïkugya wii marâ, gajerâ iro marâ Jesûre buremupuroriburi dupuyuro ïgûrê buremupurorinerâ âârîma. ïgûsa, gajerâ Jesûre buremurârê õârõ iritamuníkôâma.

¹⁶ ïgûsa irirosu irirârê õârõ ïgûsa dorerire irityaka! Gajerâ ïgûsa merâ Jesucristoyare moâtamurârê msa õârõ ïgûsa dorerire irityamake

¹⁷ gââmea yu. Msa merâmarâ Estéfanas, Fortunato, Acaico yu purogue ejasiama. ïgûsa yu merâ âârîmaku, buro usayáa. ïgûsa msa yure iritamuboadeare iritamuma.

¹⁸ Yure õârõ yujupûrâkumaku yáma. Msadere irasûta iriñurâ. Msarê gajerâ purogue ïgûsa irirosu irirârê: “Õârõ irirâ yáma”, ârî werero gââmea.

¹⁹ Asia nikû marâ Jesûre buremurâ msarê õadorema. Aquila, Priscila, gajerâ Jesûre buremurâ ïgûsya wiigue nerênarâde msarê buro õadorema.

²⁰ Õõ marâ Jesûre buremurâ âârîpererâ msarê õadorema. Usayari merâ gâme bokatîrî, õârõ merâ mojô ñeânaka!

²¹ Yu Pablo, yu basi: “Msarê õadorea”, ârî gojáa.

22 Marī Opere Jesucristore maibino wajamoāsūburo. “Gua Opə aarika!”

23 Marī Opə Jesucristo məsārē õārō iritamuburo.

24 Marī ãārīpererā Jesucristoyarā ãārā. Irasirigə yə məsā ãārīpererārē bəro maia. Āsū ãārā. Irasūta ãārīburo.

Iropāta ãārā.
Pablo

Marípuya Kerere Wereri Turi New Testament in Siriano

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siriano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Siriano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
1a0774e8-d152-5929-891b-95e0d2238786